

Otrdiena ● 2024. gada 23. janvāris

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Pārmaiņas darbā

5.

2024.gadā izdevumu pieaugums

- ✓ Minimālās algas pieaugums un algas līdz minimālās algas līmenim (t.sk. DDVSAOI) + 0,53 milj. EUR
- ✓ Izdevuma procentu pieaugums (~0,4 milj. EUR) (2022.gadā bija 65 597 EUR, 2023.gadā -490 000 EUR, 2024.gadā – 881 967 EUR)
- ✓ Deinstitucionalizācijas posūkumi (Dienas centri, grupu dzīvokļi) + 0,5 milj. EUR
- ✓ Sociālie pabalsti + 0,37 milj. EUR

Zoom Meeting

Arnita Kļaviņa Arvita Vočiša Dīana Astreiko Ineta Leisavniece

Balvu novada pasvaldība

Unmute Start Video Participants Chat Share Screen Summary AI Companion Record Reactions Apps Whiteboards Notes More Leave

9:45 22.01.2024

Pieslipē ciparus. Vakar Finanšu komitejas sēdē deputāti vēlreiz sev izvirzīja uzdevumu – nodrošināt vienādu pieejumu visu iestāžu izvērtēšanā. Tāpat izskanēja informācija, ka pašvaldībai nepieciešams ņemt aizņēmumu 2,4 miljonu eiro apmērā uz 3 gadiem vispārējām vajadzībām. Jāsecina, ka sēdi attālināti vēroja 96 cilvēki. 2024.gada budžeta plānotie ieņēmumi ir 32 miljoni eiro, no kuriem 21,8 miljoni *aizies* atalgojumiem. "Esam bijuši žēlsirdīgi. Laiks būt taisnīgiem," emocionāli aicināja novada vadītājs Sergejs Maksimovs.

Kod, kurā pirkstā gribi...

Edgars Gabranovs

Šo ceturtdien Balvu novada domes deputāti, visticamāk, apstiprinās jauno novada budžetu, kas, iespējams, nesīs kardinālas pārmaiņas. Kā nu ne, ja vēl šo pirmdienu deputāti jau trešajā pagarinātajā Finanšu komitejas sēdē diskutēja, kas darāms, lai atrastu iztrūkstošos ieņēmumus. Lai arī skaitli atšķiras, deputāti lēš, ka pietrūkst 4,8 miljonu eiro. Novada vadītājs Sergejs Maksimovs "Vadugunij" paskaidroja, ka pieļauj ieviest četru dienu darba nedēļu, piebilstot, ka šogad neizpaliks šatu samazināšana, sākot ar pašvaldības administrāciju.

Aizvadītas darba nedēļas nogālē divās Finanšu komitejas sēdēs patiesi *gāja karsti*. Deputāte Ruta Cibule atklāja, ka, runājot par četru dienu darba nedēļu, nav pārliecināta, cik ilgs būs šis termiņš: "Piekritu, ka jāatliek kreditu pamatsummas maksājums. Otrkārt, jāizstrādā iekšējie normatīvie noteikumi, kas regulētu, uz cik lielu platību vai kvadrātūru ir sētnieks un uz kādu apjomu ir viena apkopēja. Ja mēs paskatāmies uz iestāžu štata vienībām, tad tās ir ļoti dažādas. Uz februāra sēdi noteikti ir jāsagatavo pagastu pārvalžu jaunā struktūra, līdz ar to tam pakāptotās visas iestādes. Īpaši ir iekavēti visi jautājumi par kultūru. Domāju, ka kultūras

struktūras izmaiņas arī jāuzdod sakātot uz februāra sēdi, lai pēc tam to varētu risināt jau juridiski. Kaut kādā veidā jādomā par patēriņa kredītu. Deputāts Jānis Vancāns rosina Balvu Iekļaujošās izglītības reorganizāciju, likvidējot nepieciešamās amatu vienības, iekļaujot Izglītības pārvaldē. Tas attiecas uz visu iestāžu amatu vienību izvērtēšanu. Tāpat aicina izvērtēt pagastu iestāžu struktūru, statusu un, ievērojot samērības principus, administrācijas šatu optimizāciju, kā arī pārskatīt visas brīvprātīgās iniciatīvas, izvērtēt pamatlīdzekļu iegādes un kreditprogrammu nomaksu pagarināšanu un atlītos maksājumus 2024.gadā."

Deputāte Aija Mežale atzina, ka viņu interesē visas iestādes: "Sākot ar vienīga kuru iestādi, mēs varam pārskatīt statusu. Arī pagastos, arī lielajās iestādēs. Jāpārskata arī tas, kurš cilvēks ir pensijas vecumā, jaizsaka viņam liela pateicība un cieņa un jaizsaka šis darbs. Tīkai šādi, kopā skatoties, var panākt rezultātu. Manā skatījumā, ir jāsāk nevis ar sētnieku un kuriņātāju, bet ar pašām *augšām*. Ja ejam vienoti, tad ejam vienoti. Pagaidām piedāvā ieekonomēt 2 miljonus eiro, kur vēl divi? Vakar skatījos Balvu Kultūras un atpūtas centra tāmi. Atkal ielikti tēri. Vai tiešām nesadzirdam, ka nevaram to iegādi atļauties? Uzskatu, ka arī visas grāmatas, preses izdevumi ir kapitāli jāsamazina. Tāpat arī prezentācijas. Ejam kopā, ja esam komanda."

*Turpinājums 2.lpp.

ĪszināsNākamajā
Vadugunī

● Latvijas dārgumi
Skaistu rotu privātkolekcija
Balvos

● Strādās viens bezdarbnieks
Kapsētas būs jākopj pašiem

Ziemas motokross Baltinavā

27.janvārī Baltinavas pagastā norisināsies Latvijas čempionāta ziemas motokrosa 2.posms. Pirmais starts plkst. 9.00.

Atklās izstādi

24.janvārī plkst. 10.00 Balvu Kultūras un atpūtas centra 2. stāvā notiks izstādes "Četri gadalaiki" atklāšana, kurā būs iespējams aplūkot Balvu novada Sociālās pārvaldes struktūrvienības "Daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs" dalībnieku redzējumu par Latvijas četriem gadalaikiem.

Aicina pieteikties stipendijai

Studenti, kuri apgūst augstākās izglītības programmu "Sociālais darbs" un "Sociālais rehabilitētājs", aicināti līdz 7.februārim pieteikties stipendijai Balvu novada Sociālajā pārvaldē. Uz pašvaldības

stipendiju var pretendēt jau no pirmā studiju gada uz visu atlikušo studiju programmas laiku. Stipendiju maksās desmit mēnešus gadā neatkarīgi no tā, vai pretendents saņem valsts piešķirto stipendiju.

Atbalstīs krīzē nonākušas saimniecības

Lai palīdzētu rast izeju no krīzes situācijas, kurā aizvadītā gada nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ nonākuši dažādu nozaru lauksaimnieki, ar 22.janvāri Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs visā valstī sāk iestenot pasākumu "Risinājumi dabas apstākļu vai cenu svārstību dēļ cietušām saimniecībām". Atbalsts būs pieejams līdz šī gada 31.decembrim.

04

ISSN 1407 - 9844

Vārds redaktoram

Edgars Gabranovs

Patiesi ar baltu skaudību apskaužu un apbrīnoju cilvēkus, kuri gadumijā izvirza gada MĒRĶI, turklāt nereti pat vairākus. Centos atcerēties, vai vismaz jaunībā to esmu darijis? Acīmredzot vecuma demence, kad kādā mirkli šķiet, ka nepārtraukti dzīvo sapņu valgos, citā lieciet mani visi mierā. Patiesībā mērķus nepārtraukti izvirza pati dzīve, turklāt ar maniakālu regularitāti. Darbavietā tie ir, kā ierasts, no gaisa nokrituši uzdevumi, kad plānotā vietā jāpilda citi darbi. Privātmājā, ko tur stāstīt, ik mirkli kaut kas jūk un brūk, kur nu vēl otrs pusītes fantāzijas, ka kaut kas vēl jāmaina un jāremontē. Kas vainas šķībajam žogam vai ļodzīgajām virtuves skapju atvilktnēm? Kam sūdzēties, kam gausties?

Jāatkāl, ka šī gadumija tomēr bija īpaša, kad jau ap Ziemassvētkiem gaidīju pasaulei pieteicam mazdēlinu. Valsts prezidents uzrunu pateica, bet zīgas kā nebija, tā nebija. Nekad neesmu lieljis valsts augstākās amatpersonas, tomēr prezidenta vārdi – "Ir pienācis mirklis pirms. Pirms kā jauna. Pirms jauniem mērķiem un jauniem darbiem. Pirms jauniem sapnjiem" – izrādījās pravietiski. Kā viņš varēja zināt, ka mazdēls piedzīms 2.janvāri, turklāt tikai divas stundas pēc pirmā. Jāsamierinās, ka tomēr viņš to nevarēja zināt, par ko liecina arī nesaņemtais prezidenta apsveikums. Nopietni runājot, ar un par tiem mērķiem būs vēl jāpacīnās. Lūk, pienācis laiks rakstīt projektu. Lūk, mazdēls arī jālolo...

Latvijā

Atklāts sabiedrisko mediju fināla balsojums.

Noskaidroti sabiedrisko mediju gada balvas kultūra "Kilograms kultūras 2023" ziemas balsojuma uzvarētāji un atklāts fināla balsojums. Par finālistiem līdz 31.janvāra pulksten 23.59 iespējams balsojot portālā LSM. Apbalvojuma ieguvējus izziņos svinīgajā ceremonijā 16.februārī, kas tiešraidē būs vērojama LTV1, LSM.lv un REplay.lv, kā arī klausāma – LR1 un LR3 "Klasika".

Neatbalsta izstāšanos no kājnieku mīnu aizlieguma konvencijas. Nacionālie bruņotie spēki (NBS) neatbalsta Latvijas izstāšanos no kājnieku mīnu aizlieguma konvencijas jeb tā sauktās Otavas konvencijas, informēja NBS. Nacionālie bruņotie spēki aizsardzības ministra Andra Sprūda uzdevumā veikuši izvērtējumu par iespējamo Latvijas izstāšanos no Otavas konvencijas, un bruņotie spēki aicina neatbalstīt Latvijas izstāšanos no Otavas konvencijas. NBS komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš vērsa uzmanību uz to, ka šķēršļu veidošanai un izbūvei valsts aizsardzībā ir ļoti svarīga loma, tomēr koncentrēšanās tikai uz kājnieku mīnām kā taktiskā panākuma galveno faktoru ir vienkāršota pieejā.

Pērnais gads bija veiksmīgs finanšu tirgos. 2022.gadā finanšu tirgi piedzīvoja kritumu, bet pērnais gads investoriem bija labvēlīgs. Līdz ar to aktīvie pensiju 2. līmeņa plāni, kur pensiju uzkrājums līdz pat 100% tiek ieguldīts akcijās, nodrošināja pat 15% un 20% ienesīgumu gadā. Savukārt konservatīvo un sabalansēto plānu ienesīgums svārstījās no 5% līdz 10%, jo pensiju uzkrājums tiek ieguldīts mazāk riskantos ieguldījumos, piemēram, obligācijās.

Gada dzīvotne – mitrāji. Par 2024. gada dzīvotni Latvijas dabas fonds šogad nosaucis mitrājus. Tās ir vietas, kur sastopas zeme un ūdens, piemēram, purvi, upes, ezeri, mitri un pārplūstoši meži, palieņu plavas. Latvijā ir seši lieli mitrāji, taču svarīga loma ir arī mazajiem mitrājiem, kas var šķist kā niecīgas peļķites, tomēr tiem ir pienesums dabas daudzveidības vairošanā.

Iekļūst ceturtdalīfinālā dubultspēlēs. Latvijas tenisiste Ajona Ostapenko pāri ar ukrainieti Ludmilu Kičenoku pirmsdienu Melburnā uzvarēja Austrālijas atklātā čempionātā trešajā kārtā sieviešu dubultspēlēs un sasniedza ceturtdalīfinālu. Ostapenko un Kičenoka trešās kārtas spēlē divos setos ar 6-3, 7-5 pārspēja ķīnietes Liņas Džu un Taivānas tenisistes Fansjeņas Vu duetu. Cīņā par vietu pusfinālā Ostapenko un Kičenoka tiksies ar francūzietēm Karolinu Garsiju un Kristinu Mladenoviču.

(Ziņas no www.lsm.lv)

* Sākums 1.lpp.

Kod, kurā pirkstā gribi...

Deputāts Aldis Bukš sprieda, ka četru dienu darba laiks ir ergus grēka dzēšanas risinājums, bet deputāts Egons Salmanis piekrita, ka situācija ir sarežģita, turklāt laika ir maz: "Skaidrs, ka ir jābūt ļoti līdzvērtīgai izvērtēšanai visām iestādēm. Iedzīvotāju vārdā aicinu paskatīties, piemēram, kas ir mainījies no tā, ka esam izveidojuši pilsētas pārvaldi? Jaunas tehnikas iegāde nav pilsētas pārvaldes nopejns. Tā cilvēki saka. Nodalījām daļu cilvēku un pamatlīdzekļus no "San-Tex", bet darbs tiek darīts tāpat. Vai lietderības koeficients ir attaisnojies? Līdzīgi ar visām struktūrām, kuras mēs optimistiski esam izveidojuši. Bija diskutabla situācija, kad Vilakas un Baltinavas Mūzikas un mākslas skolām mācību maksu paaugstinājām, bet sporta skolām noņēmām uz nulli. Aicinu izvērtēt! Par ēdināšanu. Var dažādi skafīties. Nesaku, ka tie bija klūdaini lēmumi, bet situācija ir mainījusies."

Deputāte Ruta Cibule sēdes laikā pavēstīja, ka ienācis no iedzīvotājiem priekšlikums, ka deputāti uz zināmu laiku varētu atteikties no savā atalgojuma: "Mums katram ir sava pamatdarbs. Es labprāt balsotu par šādu priekšlikumu." Deputāte Sandra Kindzule atgādināja, ka likums nosaka, ka par darbu jāsaņem atalgojums: "Ir jāsaņem kaut viens euro vai, piemēram, 20 centi par stundu." Novada vadītājs Sergejs Maksimovs paskaidroja, ka deputātiem ir iespēja ziedot savu atalgojumu. Deputāts Imants Slišāns piebilda, ka Baltinavas novadā šāda prakse ir bijusi. "Tas ir attieksmes jautājums," viņš piebilda.

S.Maksimovs, pārceļot sēdi uz pirmadienu, secināja, ka deputāti ir gatavi reorganizācijai: "Šobrīd nav īpašu kriteriju, ko mēs nevaram aiztikt un ko varam aiztikt. Vēlreiz uzsvēru, ka pagaidu risinājumi iespējami tikai tad, ja mēs nespējam vienoties par struktūru."

Taujāts, kas gaidāms, novada vadītājs "Vadugunij" pavēstīja, ka plāno lielākus ierēmumus, kaut vai lielāku iedzīvotāju un nekustamā īpašuma nodokli: "Lai rosinātu pārdomas, mums ir nepieciešamas strukturālās reformas. Varbūt esam

izveidojuši kādu lieku pārvaldi vai kaut ko. Mums ir jāsamatina darbinieku skaits visās jomās, sākot no administrācijas un beidzot ar sētniekiem. Piemēram, vienā izglītības iestādē ir 1,7 sētnieku slodzes un tajā pašā laikā visā Steķintavā ir viens sētnieks. Vai tie ir atbildīgi rīkojumi? Paklausoties iedzīvotāju un uzņēmēju purķešanu, – ai, ai, nav labi –, visi it kā to saprata, kamēr pietika naudas. Tomēr jautājumi nezuda, piemēram, kāpēc izglītības iestādēs ir naktssargi. 3-5 slodzes gadā izmaksā 30 000 euro. Ko var katru gadu nozagt no skolas 30 tūkstošu euro vērtībā? Grūti nokomentēt." Lūgts atklāt, kāda būs reāla rīcība, S.Maksimovs pieļāva, ka pašvaldības iestādes, kurās tas iespējams, pāries uz četru dienu darba nedēļu: "Ko nozīmē pāreja? Lielākā daļa darbinieku, iespējams, būs priecīgi. No otras puses tas nozīmē, ka visu to darbu, ko dara piecās dienās, jāizdara četrās. Nevaru teikt, ka viss ir labi, bet tajā brīdī, kad sākām runāt par samazinājušiem, mums visa ir ūzēl. Ja mēs būtu pieņēmuši lēmumu par izglītības iestāžu aizvēšanu pagājušajā gadā, tad iegūtu EUR 300 000. Daudz vai maz? Kad runājam par pagastu pārvaldēm, Tamāra Locāne piedāvāja, ka mums jāveido lielas pārvaldes. Šis priekšlikums taču neguva atbalstu. Nu labi, iesim tik tālu, kamēr atkāpsimies līdz sienai. Mēs esam iekavējuši maksājumus uzņēmējiem, – ja pirms diviem gadiem palika 50-100 tūkstošus euro lieli maksājumi, tad pērnā gada nogalē nedaudz vairāk nekā 500 tūkstoši euro. Mēs esam vilcinājies, baidījies pieņemt lēmumus, lai cilvēkiem nezūd darbs. Šī dzīvības uzturēšana mums maksājusi naudu. Jau pērn budžeta samazinājums bija par 2 miljoniem euro, kas ir jo cīgā izlīdzināšanas fonda politikas rezultāts. Mēs iztērējām visas savas rezerves. Taukus esam notērējuši. Esmu gatavs pateikt, ka esmu jaunais."

P.S. Pirmsdienu deputāti piekrita uz domes sēdi virzīt vairākus priekšlikumus, tostarp par deputātu darba stundu apmaksu no līdzīnējām 75 uz 45 stundām.

Viedoklis

Pašvaldība pārāk aizrāvusies ar ieguldījumiem kokā un betonā

Pagājušajā gadā izskanēja runas, ka atsevišķām pašvaldībām, t.sk. Balvu novada pašvaldībai, varētu rasties zināmas grūtības ar budžeta sabalansēšanu, tāpat arī no uzņēmējiem un privātpersonām saņēmām zījas par to, ka mūsu pašvaldība savlaikus nenorēkinās par precēm un pakalpojumiem, tādēj mēs jau vasarā domes vadībai gan mutiski, gan rakstiski lūdzām sniegt informāciju par faktisko finansiālo stāvokli. Izpildīktores ziņojumi un domes vadītāja informācija aprobežojās ar to, ka budžets pildās, finansiālās grūtības ir pārejošas un problēma pastāv tikai naudas plūsmā. Mūsu partijas deputātiem ir liela pieredze pašvaldību lietās un izpratne par budžeta veidošanās principiem, tādēj indikatīvi jutām un apzinājāmies, ka, tā teikt, *jostas būs jāsavelk*. Bet tas, ka budžeta deficitis, kuram nav nekāda seguma, sastādis 4,8 miljonus euro, maigi izsakoties, mūs šokēja.

Var jau šobrīd kāds gudri spriedelēt – nemētāsim akmentīpus viens otra dārzā un nemeklēsim vainīgos, kopā strādāsim, problēmas atrisināsim. Šādai pieejai absolūti nepiekrītam. Katram jādara siksni un jāuzņemas sava atbildība. Situācija ir pārāk nopietna un iemesli tam ir ļoti komplikēti. Tēlaini izsakoties, – lai izvairītos no aisberga, kuru kuģis jau ir skāris, tā kurss ir jāmaina par deviņdesmit un vairāk grādiem. Filmās esat redzējuši, ka, strauji pagriežot stūri, kursa trajektorija pamainās minimāli. Ar to mēs gribam teikt, – lai nonāktu pie viena vai pie otra mērķa, tas ir ilgstošs process, kuram rūpīgi jāsagatavojas.

Daudzu pašvaldību, t.sk. mūsējās, bēda sākās brīdī, kad tika uzsākta ATR (administratīvi teritorialā reforma). Šīs reformas raksturojošie lielumi – savstarpējie kašķi, kīviņi, neskaidri mērķi un nākotnes vizijas. Deķa vilkšana katram mazajam novadam uz savu pusi raksturīga arī mūsu pašvaldībai. Vēl joprojām ir sajūta, ka dzīvojam nevis vienā, bet trīs ar pusi novados. Tāpat daudz tiek runāts par to, ka administratīvais aparāts ir tikai audzis, bet pakalpojums lauku iedzīvotājiem ir tikai samazinājies. Zināma daļa taisnības tajā ir.

Uzskatām, ka mūsu pašvaldība pārāk aizrāvusies ar ieguldījumiem kokā un betonā. Nepārdomātās investīcijas ēku renovācijā un prioritāšu noteikšanā. Kā piemēru gribam

norādīt Rugāju pagastmājas siltināšanu par turpat 800 tūkstošiem, Baltinavas muzeja ēkas rekonstrukciju par 700 tūkstošiem, kur pašvaldības līdzfinansējums tuvu 70% un, protams, vēl arī 1,8 miljoni muižas renovācijas projekts, kas 100% tiek īstenots no pašvaldības aizņēmumiem.

Gandrīz nemaz pa šiem gadiem nav atrasti līdzekļi investīcijām cilvēkos. Ar to mēs domājam aprīkojumus un dažādas tehnoloģijas, piemēram, kultūrā, izglītībā, sportā. Diemžēl esam kļuvuši par sociālās palīdzības un pabalstu maksātāju pašvaldību. Šie izdevumi budžetā aug visstraujāk.

Lai vai kā, skaidrs ir viens – tērējam vairāk nekā varam atļauties. Citas matemātikas nav, – lai budžetu sabalansētu, vai nu jāpalieina ieņēmumi, vai jāsamazina izdevumu. Ja runā par ieņēmumiem, lielas manevra iespējas nepastāv. Jā, var teikt – Izlīdzināšanas sistēma novecojusi, valsts par maz pārdala pašvaldībām no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, taču jāapzinās, ka tērēt var tik, cik tev ir. Budžeta plānošana un racionāla izmantošana ir pašvaldības izpildvaras pienākums. Tāpat tās pienākums ir sniegt priekšlikumus deputātiem lēmumu pieņemšanai par efektīvu darba organizāciju un pakalpojumu sniegšanu. Mēs saskatām daudz nepilnību domes izpildinstīcijas darbā – neefektīva pārvaldes struktūra, kadru politikas trūkums, paviršība pienākumu un funkciju sadalē. Vēlreiz atkārtosimies, – katram jādara siksni. Ne velti pašvaldībā ir radīta struktūra. Ir ievēlēts priekšsēdētājs, vietnieks, izpildīktors ar diviem vietniekiem jeb cilvēki, ko mēs saucam par domes vadību un kuriem domes deputāti ir iedevuši uzticības mandātu rūpīgi vadīt un pārvaldīt pašvaldību. Šodien ar nožēlu jāsecina, ka kāds vai kādi ar saviem pienākumiem nav tikuši galā. Neprofesionalitāte, nolaidība, vienaldzība vai pašpārliecinātība. Jā, arī pārāk daudzi amati un pārlieka koncentrēšanās uz publicitāti. Grūti pateikt, kas novēdis pie šīs situācijas. Bez šaubām, mēs turpināsim aktīvi strādāt – meklēsim risinājumus, sniegsim priekšlikumus, pieņemsim lēmumus.

SANDRA KINDZULE, JĀNIS TRUPOVNIEKS, Latvijas Zaļās partijas deputāti

Pārmaiņas "Latvijas Pasta" darbā

Īpaši draudzīgs pakalpojums lauku cilvēkiem

Maruta Sprudzāne

Reģionus apciemo "Latvijas Pasta" darbinieki, lai informētu par jaunu kārtību sava uzņēmuma ikdienas darbā un pastnieku lomu tajā. Balvos pabija uzņēmuma valdes loceklis JĀNIS KŪLIŅŠ, atbildīgais par uzņēmuma komercdarbību, lai kopā ar divām kolēģēm pastāstītu par jaunumiem, akcentējot pasta darbības stratēģiju laika posmam no 2024. līdz 2026.gadam.

Pastā nodaļas izzūd

"Latvijas Pasts", kā zināms, nodrošina pasta pakalpojumu pieejamību visā Latvijas teritorijā, taču tā darbības lielajā stratēģijas plānā izvirzīts akcents savienot Latvijā sniegtos pakalpojumus ar daudz plašākām teritorijām ārpus valsts. Uzņēmuma pamatfunkcija ir universālā pasta pakalpojuma sniegšana, papildus nodrošinot arī komercpārvadājumu, ekspresspasta, maksājumu, preses, mazumtirdzniecības un filatēlijas pakalpojumus. "Latvijas Pasts" ir valstij pilnībā piederošs uzņēmums, kurā strādā apmēram 2500 darbinieku.

Viens no tuvākās nākotnes darba principiem izvirzīts palielināt klientu apkalošanas vietu skaitu. 2022.gadā tādu bija nedaudz virs 770, turpmāk plānotas 1114 vietas, ietverot pasta nodaļas un pastnieku pakalpojumus. Fiziski pasta nodaļu skaits samazināsies, taču uzņēmums, kā informēja valdes loceklis, piedāvās savus pakalpojumus dzīvesvietās un tuvākajos gados palielinās arī pakomātu skaitu. Uz šodienu ir 219 pakomāti, bet 2026.gada beigās plāno 519. Notiek sadarbība ar Baltijas kaimiņvalstīm, lai pasta sūtījumiem būtu raits piegādes ceļš arī uz Igauniju un Lietuvu.

Piedāvātajā prezentācijā J.Kūliņš vērsa uzmanību Latvijas un vairāku citu valstu salīdzinājumam pasta darbības jomā. Latvija izceļas ar visai lielu pasta nodaļu skaitu, turpreti citur to ir salīdzinoši daudz mazāk, bet Dānijs un Nīderlandē tādu nav vispār. Taču tur, protams, ir vietas, kur savāc paciņas vai saņem sūtījumus.

Izskaņ jauns sauklis

Iedzīvotāji, jādomā, savus pastniekus zina un ir novērtējuši arī viņu sniegtos pakalpojumus. Taču tagad arvien uzstājīgāk izskan sauklis: satiec savu pastnieku dzīvesvietā! Mainās pasta nodaļu darbības princips un līdz ar to arī līdzšinējo pasta pakalpojumu saņēšanas veids. Laukos daudzviet par galveno kļūst pastnieks. J.Kūliņš skaidroja, ka pastnieks var nodrošināt klienta dzīvesvietā tos pašus pakalpojumus, kas pieejami pasta nodaļās, tāpēc iedzīvotājiem ne vienmēr ir jāizvēlas doties uz pasta nodaļu, īpaši, ja līdz tai ir mērojams patāls ceļš. Šo risinājumu uzņēmums piedāvā klientiem apdzīvotās teritorijās ārpus lielajām pilsētām, un tas ir bez papildu samaksas. "Klienti no mums sagaida izdevīgus, drošus un ērtus pakalpojumus, un tas saskan ar "Latvijas Pasta" vīziju būt par pirmo izvēli ikkatra iedzīvotāja sūtījumiem. Vēlamies mainīt iedzīvotāju priekšstatu par pasta pakalpojumu pieejamību," teica valdes loceklis. Viņš piesauca arī statistiku, kas apliecinā, ka 97% pastnieka pakalpojumus dzīvesvietā izmanto iedzīvotāji Latvijas reģionos, pārējos dažus procentus – Pierīgā, kur iedzīvotāji paši var aizbraukt un iegriezties pasta nodaļā.

Kādus pakalpojumus tad klienti var prasīt un saņemt savā dzīvesvietā, izsaucot pastnieku uz mājām? Tā ir sūtījumu piegāde, sūtījumu noformēšana, preses abonēšana, finanšu pakalpojumi, pastmarku un pasta iepakojuma iegāde. Šī pakalpojumu groza izmantošanas statistika apliecinā, ka visvairāk – 50% gadījumu – pieprasīta finanšu pakalpojumus, 15% – abonē presi, 5% – saņem un noformē sūtījumus. Visai daudz – 30% – ir pirkumu pieprasījums.

Izmaiņas uzņēmuma darbībā, kā neslēpa valdes loceklis, skars arī darbiniekus. Viņu skaits samazināsies, bet turpmākais mērķis ir palielināt atalgojumu un uzlabot strādājošajiem arī darba vidi, lai tā būtu droša un patīkama.

Paliks viena nodaļa Balvos

Kā izmaiņas ietekmēs Balvu novada iedzīvotājus? Patlaban iedzīvotājiem ir pieejamas trīs pasta nodaļas – Balvos, Viļakā un Rugājos. Drīzumā divas no tām – Viļakā un Rugājos – aizvērsies un iedzīvotājiem vajadzēs izmantot pastnieku pakalpojumus, izsaucot viņus uz mājām. Viļakā

Foto - S. Gugāne

Pastnieki sen vairs nestāigā kājām. Viņu rīcībā ir modernas automašīnas, elektrovelosipēdi, kā arī īpaši skūteri, ko var izmantot arī ziemas apstākļos.

✓ Individuālo pastnieka vizīti mājās Pasta valde raksturo kā īpaši draudzīgu pasta pakalpojumu sniegšanas veidu klientiem ārpus lielajām pilsētām.

martā plāno uzstādīt pakomātu. Balvos, iespējams, būs vēl otrs pakomāts. Balvos saglabāsies piegādes punkts Nr. 1, kur kopā ir visi Balvu novada pastnieki, un šis telpas tiks izmantotas arī turpmāk. Pastnieki no Rugājiem vai Viļakas brauks uz Balviem. Tieks izvērtēts arī attālums. Piemēram, Baltinavas divi pastnieki ir pievienoti Kārsavas pasta nodaļai, jo šis attālums tur ir daudz izdevīgāks. Rugājos paliks abonentu kastītes, ko varēs izmantot.

✓ "Pasta darbinieku būs mazāk, bet uzņēmuma darbība paliek efektīvāka, palielināsies strādājošo atalgojums. Plānojam, ka 2026. gadā pastnieku atalgojums sasniegs tuvu 1600 eiro. Līdzšinējais vidējais darbinieku un vadītāju atalgojums ir zem 1000 eiro."

(No valdes loceklā J.Kūliņa teiktā)

Svarīgi jautājumi

Vai nekļūs par maksas pakalpojumu?

"Laukos ir visai lielas teritorijas, ko nākas apklopot pastniekiem. ledzīvotāju blīvums – visai neliels. Vai ir drošība, ka pēc kāda laika pastnieka sniegtais pakalpojums dzīvesvietā nekļūs par maksas pakalpojumu?"

J.Kūliņš: – Tādu plānu mums nav. Pastnieki jau tagad apklopko konkrēto teritoriju. Ja iedzīvotājs pakalpojumu būs pieteicis, pastnieks sava maršruta ietvaros arī dosies pie šī klienta. Mūsu pienākums ir nodrošināt šo pastnieku, un klients viņu izsauc tad, kad tas viņam nepieciešams. Tas nebūs maksas pakalpojums. Pastnieka sniegtie pakalpojumi būtībā ir tie paši, ko var saņemt pasta nodaļā.

Vai automašīnas ir piemērotas laukiem?

"Esmu dzirdējusi no lauku pastniekiem, ka "Latvijas Pasta" brīnišķīgās jaunās automašīnas tomēr nav gluži piemērotas braukšanai pa lauku ceļiem. Dažkārt darbinieki nonāk anekdotiskās situācijās. Vai ir domāts, kādas jaudas automobiļus vajadzētu izmantot lauku apvidos un ka tiem vajadzētu atšķirties no pilsētās izmantotā pastnieku transporta?" jautā deputāte RUTA CIBULE.

J.Kūliņš: – Pasta darbam izvēlētas automašīnas, nemot vērā Latvijas ceļu apstākļus. No pastniekiem esam saņēmuši atsauksmes, ka mašīnas ir labas un ērtas. Protams, var gadīties ceļa posmi, kas ir grūti izbraucami, bet kopumā pieredze liecina, ka transports ir atbilstošs. Savukārt ceļu sakārtošana ir valstisks jautājums.

Vai tiešām varēs nopirkt visu vajadzīgo?

"Stāstījāt, ka pieprasījums pēc mazumtirdzniecības precēm šobrīd ir 30%. Vai šāda veida pakalpojums iedzīvotājiem būs nodrošināts, ari izsaucot pastnieku dzīvesvietā?" jautā deputāte SANDRA KINDZULE.

J.Kūliņš: – Savā stratēģijā nodrošinām pakalpojumus un tādu preču tirdzniecību, kas saistās ar pasta sūtījumu saņemšanu un sagatavošanu, taču nevēlamies vairs būt rūpniecības vai pārtikas tirgotāji. Nebūs arī saimniecības preču.

Kur paliks citi darbinieki?

"Kas notiks ar Rugāju un Viļakas pasta nodaļu darbiniekiem, kuri nav pastnieki?" jautā deputāts ALDIS BUKŠS.

J.Kūliņš: – Ar šiem cilvēkiem runāsim, viņi saņems informāciju par izmaiņām. Mēģināsim viņiem piedāvāt citas vietas "Latvijas Pastā". Skatisimies. Labākos darbiniekus, protams, centīsimies paturēt iespēju robežās. Var piedāvāt, piemēram, attālinātu darbu zvanu centrā. Gribam šos cilvēkus iedvesmot mainīties un apgūt kaut ko jaunu.

Kā ar pastnieku drošību?

"Cik droši var justies pastnieki? Vai viņiem ir uzbrukts?" jautā deputāts, komitejas priekšsēdētājs JĀNIS TRUPOVNIEKS.

J.Kūliņš: – Ir uzbrukts, bet katram pastniekam ir noteikts naudas limits, un nauda ir apdrošināta. Bez tam apdrošināti ir arī paši darbinieki.

Vai informācija ir pietiekami plaša?

"Kā iedzīvotājiem zināt, kur zvanit, lai izsauktu pastnieku dzīvesvietā? Vai informācija ir pietiekami plaši publiskota?" jautā "Vaduguns".

J.Kūliņš: – Varbūt iepriekšējās reizēs "Latvijas Pasts" nav rīkojis pietiekami labi šajā zinā. Tagad mums ir plāns sagatavot katram iedzīvotājam A4 formāta materiālu un nosūtīt. Tur būs sniepta informācija, lai zinātu, kur zvanit, kā izsaukt pastnieku savā dzīvesvietā un kādus pasta pakalpojumus var saņemt. Mēs strādājam, lai komunikāciju uzlabotu, jo tā patiešām ir svarīga.

2024.gads. "Man tas ir emocionāli svarīgi," aizkulīsēs atklāja Ruta Cibule.

Mudina interesēties par politiku

Atceres pasākumi "Barikādēm – 33" Balvos ieies vēsturē ar faktu, ka lielākajās aktivitātēs klātesoša bija visa lielā Balvu sākumskolas saime. Barikāžu dalībnieku atbalsta kluba "Vairogs" vadītāja Silvija Kupriša pie Balvu Novada muzeja atgādināja, ka janvāra vidū daudzviet Latvijā, pieminent barikāžu laiku, tiek ieledgi uguns-kuri kā to dienu simbols, lai atcerētos un sildītos, lai pieminētu tos, kas devās sargāt tikko uzplaukušo brīvību.

Tāpat S.Kupriša uzsvēra, ka Latvijas brīvību sargāja nevardarbīgi: "Ar gara spēku, ar dziesmām starp betona bluķiem, starp traktoriem, starp smilšu maisiem, paši esot par dzīvo vairogu. Balvu puses ļaudis stāvēja sardzē Zaķusalā, Doma laukumā, pie Ministru kabineta un daudzās citas vietās. Arī Balvos tika sargāti objekti, kas tolaik bija svarīgi. Tepat blakus atradās tautfrontiešu mītne, kurā dežurējām visu diennakti. Tolaik vienīgais sakaru līdzeklis bija tālrunis. Dodoties uz Rīgu, ceļamaizē bija arī tautfrontiešu veidotā avize "Balvu Atmoda". Latvijas ļaudis, vienoti kopīgam mērķim, saražoja to milzīgo pozitīvo enerģiju, kas deva spēku stāvēt preti svešās, šeit negribētās un neaicinātās varas lielajam pārspēkam. Ja tikpat liela vienotība tautā, vēlāk pārņemot politisko varu Latvijā, būtu šodien, tad gribas teikt, ka mēs nebūtu valsts, no kurienes jaunieši brauc projām. Bērni un jaunieši, aicinu jūs sākt interesēties par politiku, jo, iespējams, pavismā drīz 16 gados varēsiet vēlēt. Ja neinteresēsieties, tad nevarēsiet izdarīt pareizo izvēli. Tas ir ļoti svarīgi! Dzīvoju pārliecībā,

ka vajadzības brīdī arī jūs, kad izaugsiet lieli, sargāsiet mūsu mīlo Latviju. Gribu ticēt, ka vārds 'patriotisms' neizzudīs no latviešu valodas."

Ko skatās bērni?

Barikāžu dalībnieks, Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs piebildē, ka var piekrist Silvijas Kuprišas aicinājumam interesēties par politiku. Uzdodot bērniem jautājumu, vai viņi vairāk skatās "Panorāmu", vai "TikTok" (atbildē ir "TikTok"), novada vadītājs atklāja, ka viņam bija nedaudz vairāk gadu nekā bērniem, kad devās uz barikādēm Rīgā: "Ja man tagad godīgi jautātu, vai turp devos apzināti, jo interesējos par politiku un skatījosi "Panorāmu", tad būtu jāatzīst, ka kaut kādā mērā 'jā', bet tā bija arī iespēja neiet uz stundām, braukt uz Rīgu. Patiesībā mēs skatījāmies, kas notiek Viļnā, kur tolaik tanki atradās ielās. Cilvēki barikādēs atradās, lai šāda situācija neatkārtotos, lai cīnītos par Latvijas brīvību. Man, kā jaunietim, tā bija arī romantika kā Šveika dziesmā: "Varbūt nogalinās, es būšu varonis." Visu cieņu tiem cilvēkiem, kuri mājās atstāja savas ģimenes – riskēja un brauca. Šobrīd mūsu svarīgākais uzdevums – būt cieņpilniem brīvības un valsts mantiniekiem. To, ko mēs ieguvām, vienmēr nozīmē arī atbildību. Šodien komitejas sēdē lēmām par Balvu novada nākotni. Reizēm ir jāpiņem sāpīgi un atbildīgi lēmumi. Tā ir atbildība. Jūs esat atbildīgi vismaz par savu istabu – kāda kārtība ir jūsu istabā un jūsu mājā. Paldies, ka jūs atbildīgi izturāties pret saviem pienākumiem."

Pirms 33 gadiem. Izdzied brīvības dziesmas pie Balvu pamatskolas.

Foto - no Balvu Novada muzeja arhīva

Tāpat kā pirms 33 gadiem...

Turpinoties atceres pasākumiem, pieņījas brīdī uz Balvu muižas kāpnēm, tāpat kā pirms 33 gadiem, skanēja dziesmas, kuras izpildīja senioru koris "Pīlādzis", kurš 2023.gadā piedalījās lielajos dziesmu svētkos, un Balvu Valsts ģimnāzijas koris, kurš gatavojas Skolu jaunatnes dziesmu svētkiem 2025.gadā. Kultūras darba speciāliste Maija Laicāne citēja barikāžu dalībnieku, tostarp Balvu Centrālās bibliotēkas direktore, domes deputātes

Rutas Cibules atmiņas, kas 1991.gadā vadīja Balvu rajona kultūras dzīvi: "Spilgti atmiņā palikuši 20.janvāra notikumi Balvos un Kubulos. Viena no mūsu tautas skaistākajām īpatnībām ir tā, ka, neatkarīgi no tā, kas notiek politikā, latviešu tauta vienmēr gatavojas dziesmu svētkiem. Tikko aizvadīti vieni svētki, tā jau jādomā par nākamajiem. 20.janvārī mums bija paredzēts rajona koru mēģinājums Kubulos.

*Turpinājums 5.lpp.

* Sākums 4.lpp.

Bija paredzēts arī televīzijas raidījuma ieraksts, jo aiz muguras bija pacilājošie 1990.gada dziesmu svētki, un topošā raidījuma iecere bija noskaidrot – kā dzīvo un strādā lauku kolektīvi pēc svētkiem. No vienas pusēs raugoties, šī diena bija milzīga neorganizētība – nevarēja skaidri zināt, vai kolektīvi sabrauks, vai būs benzins un autobusi brauks, vai televīziju vispār izlaidīs no Rīgas... Bet viss notika. Koristi sabrauca, ieradās virsdiriģents Pauls Kvelde, kolektīvi nopietni strādāja. Ieradās arī televīzija, dažu minūšu ierakstam tika veltīts ilgs laiks – citi to uztvēra ar izpratni, citi kurnēja, bet viss notika. Bet dienas galvenais mērķis bija, krēslai metoties, pie pamatskolas aicināt cilvēkus uz mītiņu un sveciņu gaismā izdziedēt savas tautas spēka dziesmas... Es lepojos ar saviem rajona koristiem, kuri tam piekrita, nekurnēja un kuri to gribēja darīt. Tā bija neapturama vēlēšanās ar savu klātbūtni pateikt mīlestību savai stiprajai tautai un zemei.”

Ne mazāk emocionāls bija cita barikāžu dalībnieka stāsts: “Mācījos Malnavā. Arī no tehnikuma viena grupa brauca uz barikādēm Rīgā. Visa gatavošanās notika stundas laikā, nodarību laikā arodkomitejas vadītājs teica: “Tāda lieta, puiši, brauksim no Malnavas uz Rīgu, kuri to grib?” Vai tas bija fanātisms, vai patriotiskās jūtas, kad braucām uz barikādēm? Mūs nozīmēja uz Zaķusalu, mūsu uzdevums bija apsargāt kuteriti, kas bija paredzēts mirušo vai smagi ievainoto transportēšanai. Skolas laikā dzīvoju Kārsavā pie tantes. Viņa nebija priecīga par lēmumu braukt uz barikādēm un teica: “Dēls, vajadzētu paņemt krustu, kādu krustīnu, lai Dievs sargā!” Es saku: “Man krusts ira. Man bija ādas jaka, un uz tās ar metāla kniedēm uztaisīts krusts.” Noklausoties un atceroties savas atmiņas, Sergejs Maksimovs vēlreiz atzina, ka mums it visiem jāspēj uzņemties atbildība: “Savu brīvību izcīnījām ar ugunkuriem un dažu cilvēku nāvēm. Ukraini to dara ar lielākām asinīm. Ko mēs varam šajā brīdī darīt? Vai mēs esam vienīsprāt visos jautājumos? Mēs dzivojam brīvā un demokrātiskā valstī ar dažādiem uzskaņiem – reliģiskiem un politiskiem. Aicinu jūs, ja kādā brīdī gribas kaut ko pateikt sliktu par savu tuvāko un savu valsti, noklusējet. Tas nenozīmē būt vienaldzīgam. Tas nozīmē būt atbildīgam.”

Referāts izpaliek

Zināmus, kā arī nezināmus faktus Balvu muižā atklāja 1991.gada Latvijas lauksaimniecības ministrs Dainis Gēgers: “Referātu nelasīšu... Daudziem gatavība asinīs bija ieaudzināta. Visi bija drosmīgi, kuri brauca uz barikādēm. Diemžēl ilgstoši ir bijuši centieni arī grozīt vēsturiskos faktus. 13.janvāra naktī, tieši tad, kad notika traģiskie notikumi Viļņā, braucu pa Vanšu tiltu un redzēju bruņutransportierus pie Nacionālā teātra. Kaut joprojām oficiālās tā laika amatpersonas saka, ka tā nebija, bet es to redzēju. Es sapratu, ka tiek izstrādāti maršruti operatīvām kādarbībām. Man šo pieredzi deva PSRS militarizēto autokolonnu prakse. Naktī tas nedeva mieru. Zvanījām Ivaram Godmanim, bet nevarējām viņu sazvanīt. Satiksmes ministrs Jānis Janovskis ap pulksten 12 sazvanījās. Jau iepriekš biju devis rīkojumu rajonu Lauksaimniecību departamentu direktoriem nodrošināt ar autobusiem Taujas frontes organizēto cilvēku braukšanai uz manifestāciju Rīgā. Tāpat sarunājām smagās tehnikas sūtīšanu uz Rīgu. “Dariet!” pēc pārdomām teica I.Godmanis.”

Pie atmiņu ugunkura. Balvu pamatskolas audzēkņi ieklausījās pieaugušo vārdos, apstiprinot, ka vajadzības gadījumā aizsargās tēvzemi.

Aicina būt aktīviem.
Barikāžu dalībnieku atbalsta klubas “Vairogs” vadītāja Silvija Kupriša Balvu sākumskolas audzēkņus mudināja aktīvi interesēties par politiku.

Panāk vienošanos ar bērniem. Grupas “Dzelzs Vilki” viri jauniešus mudināja būt kārtīgiem arājiem: “Ko tas nozīmē? Tas nozīmē būt saimniekiem savā zemē. Tas nozīmē labi mācīties, kā arī palidzēt vecākiem un vecvečākiem. Pirmkārt, jābūt kārtībai mājās. Otrkārt, paaugoties jums būs jāsakārto Latvija. Sarunāts?” “Jā,” bērni apstiprināja.

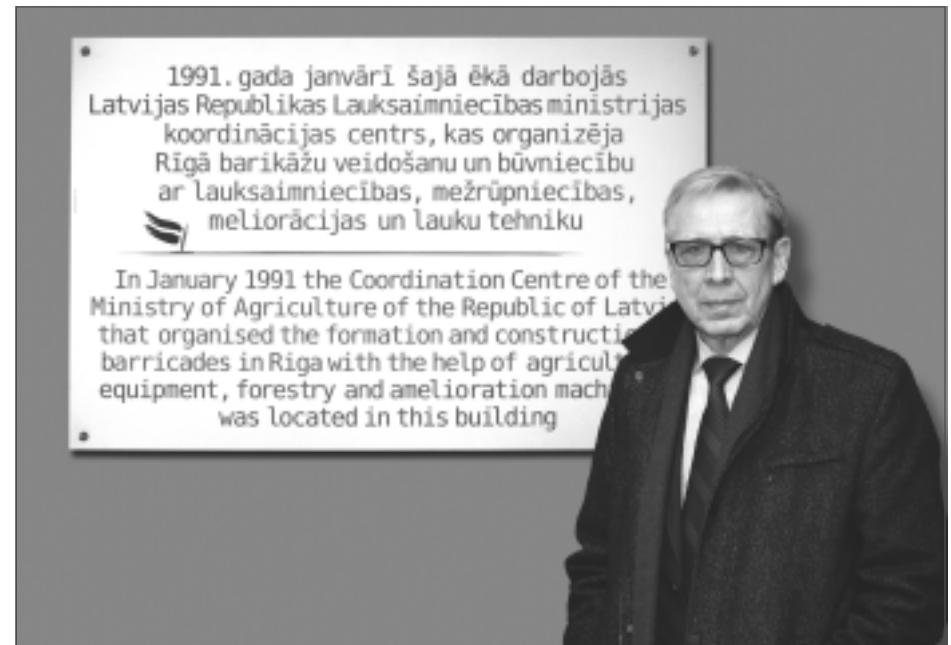
Dāvana Balviem. Latvijas Nacionālā arhīva eksperte Meldra Usenko isi un lakoniski pavēstīja, ka viņas ar kolēģi Antru Mazūru sagatavotais barikāžu stāsts skatāms Balvu Novada muzejā.

Sarūpē malku. 1991.gada janvāra barikāžu laikā (fotogrāfs L.Martinsons).

Dainis Gēgers. Bijušais ministrs zināja stāstīt, ka uzņēmumi un saimniecības iztērēja miljons rubļu, lai nodrošinātu tehnikas esamību barikāžu laikā.

Lauksaimniecības ministrs (1990-1993) Dainis Gēgers pie piemiņas zīmes Zemkopības ministrijā (fotogrāfs E.Cibulskis).

Sagatavoja E.Gabranovs

Saimnieko pierobežā

Darbi un sapņi lauku sētā

Aija Socka

Laukos ziemas ikdiena rit savu gaitu – saimnieki gādā par siltumu mājās un sniega tīrišanu, kā arī rūpējas par dzīvniekiem. Ciemojoties Vecumu pagastā pie AMANDAS BIZUNES ar ģimeni, pārliecinājāmies, ka saimniecībā darba netrūkst.

Dzīvnieki ir patikuši vienmēr

Aizvadītajā gadā Amanda uzsāka savu saimniecisko darbību. Redzot, ka laukos citu darba iespēju grūti atrast, izvēlējās lopkopību, kas zināma kopš bērnības. Mamas Anita Kokorevičas (patiesībā – audžumammas, kura uzaudzināja un ir atbalsts joprojām) pamudināta, ir ieguvusi veterinārāsta palīga izglītību. Lauku sētā dzīvnieki bijuši vienmēr, jau sešu gadu vecumā Amanda mēģināja slaukt govīs, gāja palīgā mammai uz kūti un ganos. Pašlaik viņa rūpējas par 10 dzīvniekiem – 4 slaucamām govīm, 3 gaļas šķirnes liellopiem un 3 teljiem. Nākotnē plāno nedaudz paplašināt saimniecību, palielinot gan piena, gan gaļas šķirņu dzīvnieku skaitu. Protams, sava loma būs arī piena iepirkuma cenai, – ja piena ražošana atmaksāsies, tad slaucamo govju skaitu palielinās, citādi nav vērts. Pienu pārdod "Preiļu sieram", iepirkuma cena ir 25 centi (bez PVN) par kg piena. Telītes audzē paši, bet bullišus pārdod, lai gan ir arī izņēmumi, piemēram, Švices šķirnes bullīti, kuru nosauca par Briedi un kurš ieradās pasaule Ziemassvētkos, iespējams, patureš savā ganāmpulkā. "Lopiņi un dzīve laukos man ir patikusi vienmēr, pilsētā sevi nevaru iedomāties. Fizisks darbs mani nebaida, palidz vīrs Dainis, arī dēls Dāvids, kuram ir 4,5 gadi, jau pamazām iesaistās lauku darbos – nes gotiņām sienu, interesējas par tehniku u.c.", stāsta Amanda. Kavējoties atmiņās par saviem bērnības un skolas gadiem, viņa ar labiem vārdiem atceras Mežvidu skolu, arī skolas Viljakā un Rekavā, skolotāju Venerandu Medni, kura mācīja dabaszīnības un ķīmiju, palidzēja izprast un apgūt mācību vielu. Savukārt mammai Anitai saka paldies par iemācīto, kas noder sadzīvē. Kad pagastā aizvēra veikalui, kur līdz tam strādāja Anita, Amandai nācās klūt patstāvīgākai. Dienās, kad mamma brauc strādāt uz Balviem, viņa gādā par ēst gatavošanu, rūpējas par saviem un mammais lopiem, kā arī dara citus darbus.

Uzaudzināja trīs bērnus

"Ar lauksaimniecību jānodarbojas tiem, kuriem sirdi ir tuvi lauki, jo, ja atbrauks laimes meklētāji, nekā nebūs. Saimniekošana laukos ir liels pārbaudījums, pie lopiem jābūt klāt ik dienu, nevari nekur īpaši aizbraukt. Ari gaļas šķirnes lopi jāpieskata," pārliecināta Amandas mamma. Savs sakāmais viņai ir arī par valdību, kas maz domā un dara, lai jaunieši varētu dzivot un strādāt laukos, lai varētu paplašināt mazās saimniecības. Tāpat maz darīts, lai piena iepirkuma cenas atgrieztu iepriekšējā līmenī, lai lauksaimnieki saņemtu lielākus maksājumus no Eiropas Savienības. Savukārt no pašvaldības gribētu, lai biežāk tīra ceļus, lai nav kreņķu ar izbraukšanu, jo

Foto - A.Kirsanovs

Pie gaļas šķirnes lopiem. Tas, ka Šarolē šķirnes govīs audzē citi lauksaimnieki Vecumu pagastā, bija par pamudinājumu arī Amandai pievērsties šiem baltajiem un tirgū pieprasītajiem dzīvniekiem. Ziemai barība sagādāta pietiekamā daudzumā, liellopi ir paēduši un labi jūtas laukā visos gadalaikos. Ar traktoru strādā Amandas vīrs, bet arī viņa pati prot vadīt traktortehniku un pielauj, ka nākotnē varētu iegūt traktortehnikas vadītāja apliecību.

ritos ar mašīnu ved Dāvidu uz bērnudārzu Viljakā. Transporta izdevumi nav mazi, bet atstāt bērnu uz nedēļu bērnudārzā nav pieņemami (pagasta autobuss, kā atklāj Anita, aizvestu bērnu pirms dienas rītā un atvestu piekt dienas pēcpusdienā). Anitas stingra pārliecība ir, ka bērnam jāaug ģimenē. Viņa ar vīru uzaudzināja trīs bērnus – dēlu, meitu un audžumeitu. Dēls dzīvo Ādažos, ir kuģa kapteinis, meita dzīvo Jelgavā, vada veterīnāro kliniku. Katram ir sava ģimene un rūpes, ciemos atbrauc diezgan reti. Runājot par dzīvošanu pierobežā, A.Kokoreviča saka, ka ir pieraduši: "Bez atļaujas jebkurš pie mums nevar atbraukt. Jūtāmies pasargāti."

Sapņo aizbraukt uz zoodārzu

Saimniecībā gādā ne tikai par lauksaimniecības dzīvniekiem, bet nodarbojas arī ar putnkopību. Kūti mīt aptuveni 40 vistas, kas dzīvo tik ilgi, cik kurai lemts, jo šajās

mājās vistas nekauj. Ik gadu kāda no vistām perē cālus, papildinot olu dēļēju skaitu. Gaiļus, kā arī vistu olas saimnieki labprāt piedāvā citiem interesentiem. Arī pašlaik kūti palikuši vairāki gaiļi, kuriem meklē jaunas mājas. Olu mājās netrūkst ne ziemā, ne vasarā – cep omlettes, pīrāgus, vafeles, izmanto salātos u.c.

Jauno gadu, kas nesen kā iesācies, parasti uzsāk ar sapņiem un cerībām, ko tajā gribētu realizēt. Taujājot Amandai par šī gada iecerēm, izskan atbilde, ka šovasar gribētu aizbraukt uz Rīgu, parādīt dēlam Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzu un apskatīt tur mītošos dzīvniekus. Savukārt Anita atklāj, ka vēlas, lai jaunajiem, kā viņa saka, izdodas atmaksāt kreditu, kas paņemts sienā preses iegādei, kā arī, ja sanāks līdzekļi, piebūvei varētu uzbūvēt otro stāvu, jo citādi, ja sabrauc visi mazbērni, un tie viņai ir pieci, sanāk maz vietas. Uz jautājumu, varbūt vēl vajadzētu vēlēties labus laika apstākļus, viņa atsmēj: "Ko tur Dievus komandēt!"

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Sargā māju. Saimniecībā, kur lielākoties mīt lauksaimniecības dzīvnieki, ir arī divi suņi un trīs kaķi. Suņi, kā stāsta Amanda, ir labi sargi (lai gan, ja ir piesieti pie kēdes, lapsas īpaši nebaudās), bet mēdz dažreiz izdarīt arī kādu nedarbu, piemēram, padzenēt pa aploku lopus vai arī vasarā sabaidīt vistas, ka pēc tam jāmeklē, kur tās paslēpušās.

Ar Briedi. Amandai patik Švices šķirnes dzīvnieki, tāpēc cerēja, ka govīj piedzims telite, ko audzēt saimniecībā. Šoreiz gaidītās telītes vietā ganāmpulkā papildināja liels un jauks bulļuks, ko, kā atklāj saimniece, būs žēl pārdot.

Foto - A.Kirsanovs

Piedāvā putnus. Kūti mitinās bars vistu un vairāki gaiļi, ar kuriem saimnieki labprāt padalītos.

Ziemas laika izklaide dabā

Kuplām krēpēm un ļoti fotogēniski

Dabas skaistās ainavas, ko piedāvā ziemas laiks, kamēr nav nokusis sniegs, var apvienot ar jauku izklaidi brīvā dabā. Turklat var gan atpūsties, gan arī apvienot to ar fotografēšanos, lai iegūtu skaistas bildes. Tā ir iespēja apvienot dabas ainavas ar dzīvnieku maigumu un eleganci, pavadot kādu laiku kopā ar zirgiem. Šo iespēju piedāvā zemnieku saimniecība "Mežaines" Rugāju pagastā.

Anengofas laukos ziemā vienmēr izskatās baltāka un dziļāka nekā citviet. Te jau gadu desmitiem ilgi mīl un lolo zirgus, un piedāvā arī izjādes un izbraucienus kamanās. Par dabas burvību priečājas saimnieces Ieva Košķina un meitas Vitas ģimene. Dienas zirgiem aizrit aplokā, kārtīgi izstaigājoties un gaidot arī kādu ciemiņu. Var gadīties, ka sniegputenis aizvelk ceļu ciet tā, ka grūti nokļūt uz šo lauku saimniecību, taču līdz mājām var jau arī aizbrīst, nav pārāk tālu. Bez tam paši saimnieki cenšas sniegu nošķūrēt, cik tas iespējams.

Ieva smej, ka viņa būs kopā ar zirgiem, cik vien mūža garumā būs iespējams. Šie dzīvnieki ir viņas lielā mīlestība, tāpēc arī prieks to dāvāt citiem. Te labprāt gaida ciemiņus, kuri izplānojuši braucienu uz šo lauku sētu, pirms tam, protams, sazvanoties un piesakoties. Ziemas laiks izklaidei liek atbilstoši saģērbties, lai būtu šalle, cepure, cimdi un arī kājas nesaltu. Tad varēs sēsties kamanās vai kāpt seglos un apmest loku. Bet fotografes pienākumus apņēmusies pildīt Viviāna – meitene no Balviem, kurai arī ļoti patīk zirgi un fotografēšana. Visi deviņi lielie zirgi un arī mazie poniji ir nopucēti, skaistiem kažocinjiem mugurā, kuplām krēpēm, tāpēc izskatās fotogēniski un sanāk skaisti foto.

"Lai cilvēki brauc, bet lai vismaz dienu iepriekš mums piesakās, lai varam visu vajadzīgo sarūpēt," piesaka Ieva. Saimniecei nācies pieredzēt, ka dažreiz tālāki atpūtnieki ierodas pēc pusstundas, un tas, protams, saimniecei rada stresu. Lai zirgu izsukātu un sajūgtu, vajag kādu laiku. "Visu mūžu esmu kopā ar zirgiem, ir braukts un braukts. Nav jau tik viegli un eleganti, kā varbūt no malas izskatās, bet ar zirgiem būšu kopā, cik ilgi vien varēšu," atzīst Ieva.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Kultūras dzīves aktualitātes

Ne visu tomēr nosaka nauda

Balvu Kultūras un atpūtas centrā notika Kultūras pārvaldes organizētās apmācības par idejām un izaicinājumiem kultūrā, tiekoties ar pasākumu producenti "Skudras metrapole" vadītāju lektori Gundegu Skudriņu. Sarunā piedalījās Balvu novada kultūras iestāžu vadītāji.

Iespaidos par dzirdēto dalās Briežuciema tautas nama vadītāja ZITA MEŽALE: "Sākumā šķita, ka tas tiešām nebūs domāts mums, jo zināms, ka viņa organizē un vada pasaules mēroga pasākumus.

Gundegai Skudriņai pieder uzņēmums, kas ieguvīs neskaitamas balvas visās pasaules valstīs un kur apgrozās lielas naudas summas, darbojas atpazīstami cilvēki. Taču klausoties lektores aizrautīgajā stāstījumā, domas mainījās. Pirmkārt, varēja redzēt, ka viņai no sirds patīk darbs, ko pati dara, bez tam Gundegā nejautās lepnums un iedomība. Varbūt tāpēc, ka viņa savu kultūras darbinieka ceļu iesākusi nelielā tautas namā. Otrkārt, daudzas atziņas, uzskati un lietas ir kopīgas gan pasaules mēroga projektiem, gan arī pasākumiem vietējo pagastu kultūras iestādēs. Kaut vai zināmā, bet piemirstā atziņa, ka naudas un cilvēkresursu trūkums veicina radošumu. Gundega Skudriņa

atzina, ka visgarlaicīgākie pasākumi bijuši tad, kad naudas visiem bijis pietiekami. Visi varēja aicināt māksliniekus, par visu samaksāt, un sācies vienveidīgums. Taču, kad naudas nepietiek, cilvēks ir spiests radoši domāt, lai izkļūtu no situācijas. Bet, ja tas ir iglaicīgi, tad gan iestājas izdegšana un vairs nav labi. Līdzīgi tas ir ne tikai kultūras jomā, bet arī ģimenē, sadzīvē.

Ja arī nevienu praktiski pielietojamu ideju savā darbā neieviesīsim, guvām pozitīvas emocijas. Guvām arī apstiprinājumu, ka domājam un strādājam pareizi, tikai mums ir pavisam citādi resursi."

Pēc visa dzirdētā Zita aizdomājusies, ka ļaudis, kuri strādā kultūras lauciņā, un tie, kuri piedalās pārdarbībā vai apmeklē pasākumus, kaut kā jau nebūšanām un negatīvajam pāri tiek. "Esam iemācījušies *noķert* Gundegas pieminētos radošuma un skaituma mirklus. Bet kā

iedvesmot cilvēkus, kuri ir neiecietīgi, skumji, kuri nerēdz prieku savā dzīvē? Un tādu kļūst aizvien vairāk. Tāpēc jāpriečājas, ka spējam iedegt prieku acīs kaut vienam bērnam, kurš atnāk pie Ziemassvētku vecīša, un svarīgs ir ikviens cilvēks, kurš atver kultūras iestādes durvis. Ja tā notiek, tātad viņš ir atnācis pēc emocijām," ir Zitas atziņa.

Kad naudas nepietiek, cilvēks ir spiests radoši domāt, lai izkļūtu no situācijas.

Kultūras jomas darbs. Zitai Mežalei patikusi seminārā dzirdētā atziņa, ka ir jāmēģina jaunas lietas, jāuzticas jauniem cilvēkiem un nav jāsatraucas, ka kādreiz kas arī neizdodas, jo kultūras darbu nevar ielikt rāmjos, izmērīt stundās vai izsvērt naudas vērtībā. Tās ir emocijas – labas vai sliktas, bet nepieciešamas ikviename cilvēkam.

Gundega Skudriņa. Protams, arī tādai personībai kā Gundegai Skudriņai ne vienmēr un ne viss veicas. Kultūras jomā cilvēki jau redz un vērtē tikai rezultātu. Reizēm tas ir skaists, reizēm – arī neizdevies. Taču – cik grūta darba un garīga spēka tur ielikts, tas jau paliek aizkadrā. Lai nu kā, tik un tā šim darbam ir sava burvība un daudz plusu. To apliecinājusi arī dzirdētā Gundegas Skudriņas lekcija.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Draudžu dzīve

Atjauno baznīcas ieejas durvis

Vilakas Romas katoļu baznīcai šogad aprīt 133 gadi – dievnamu konsekrēja 1891.gada 13.janvāri bīskaps Ludviks Felikss Zdanovičs.

"Vilakas katoļu baznīcu pabeidza celt 1890.gadā ar Marienhauzenas grāfienes Alinas Lippe-Lipskas pilngu finansiālo atbalstu. Celtniecības darbi sākās jau 1884.gadā un neiztika bez dažādām grūtībām. Ar grūtībām ikvienai draudzei, šķiet, jāsaskaras ne tikai dievnama celtniecībā, bet arī uzturēšanā.

Vilakas Romas katoļu draudze 2022.gadā iesniedza projekta pieteikumu par baznīcas piecu ieejas durvju restaurāciju, kuras kontrollāmē bija nepilni 20000 eiro. Saņemām atbalstu no Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 5000 eiro apmērā plus ziedoņumi 21,06 eiro – restaurējām labās puses ieejas divviru durvis. 2022.gadā saņemām atbalstu no Balvu novada pašvaldības 1500 eiro apmērā plus ziedoņumi 825,02 eiro un atjaunojām grāfienes ieejas durvis (mazās sānu durvis). 2022.gadā, piesaistot ziedoņumus 2325,02 eiro apmērā, atjaunojām arī zakristejas ieejas durvis. 2023.gadā saņemām atbalstu projektam 2900 eiro apmērā no nodibinājuma "Nākotnes Atbalsta fonds" programmā "Latvijas sakrālais mantojums" baznīcas centrālās ieejas durvju restaurācijai, ko veiksmīgi apguvām 2023.gadā. Kopējās centrālo durvju izmaksas ir 6708,93 eiro (tādāt ziedoņumos piesaistījām 3808,93 eiro)," stās-

tot par durvju atjaunošanu, atklāj prāvests GUNTARS SKUTELS.

Pieaugot elektrības cenām Latvijā un izejvielu cenām pasaulei, pieaug arī restaurācijas izmaksas. Taujājot par darbu veicējiem, prāvests stāsta, ka atjaunošanas darbus veic SIA "Olūts" no Preiļu novada. Restaurācija notiek "Olūta" darbnīcā, tāpēc nodrošina durvju izņemšanu, ailes aizsegšanu un restaurēto durvju atpakaļ uzstādīšanu kultūras piemineklī. Runājot ar Latgales reģiona kultūras inspektoriem, viņi kā vienu no firmām, kas veic koka restaurācijas darbus, tieši ieteica SIA "Olūts".

"2024.gadā plānojam atkal startēt Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes izsludinātajā konkursā, cerot saņemt atbalstu Sv.Antona ieejas durvju restaurācijai. Šīs ir baznīcas kreisās puses ieejas divviru durvis. Pat vecākie Vilakas draudzes locekļi neatceras, ka būtu redzējuši kreisās ieejas durvis atvērtas. Šogad baznīca svin 133.dzimšanas dienu. Svētā Antona duryju izmaksas pēc 2023.gada tāmēr ir 6770,64 eiro, pirms projekta iesniegšanas lūgsmi SIA "Olūts" aktualizēt izmaksu tāmi. Šobrīd ziedoņumos ir saņemti 631,83 eiro. Ceram, ka izdosies piesaistīt līdzekļus, lai Vilakas katoļu baznīcas 135 gadu dzimšanas dienu sagaidītu ar atvērtām visām trim centrālās fasādes durvīm. Paldies tiem daudzajiem, kas sniedz atbalstu viens otram," teic Vilakas Romas katoļu draudzes prāvests Guntars Skutels.

Foto - no personīgā arhīva

Vilakas katoļu baznīca. "Stalta, gracioza un majestātiska tā sēž kalna galā, reizēm iesirma, reizēm vientoļa, bet joprojām tā ir tilts starp šo zemes realitāti un mūžību. Paldies ikvienam par ieguldījumu, par apmeklējumu, par lūgšanu, par sirdi, par to, lai šī svētnīca būtu!" saka prāvests G.Skutels.

Turpinām atbalstīt Vilakas katoļu draudzes centienus ar lūgšanām, ar mīlestību un, ja iespējams, ar ziedoņumu:

Vilakas Jēzus Sirds Romas katoļu draudzei, reģ.nr.: 90000450413, konts: LV33UNLA0050010527958.

Īsumā

Sumina svētkos

Foto - no personīgā arhīva

Bēržu, Krišjāņu, Augustovas un Rugāju Romas katoļu draudžu prāvestam Olgertam Misjūnam aizvadītā bija svētku nedēļa, kad draudžu pārstāvji sumināja dzimšanas un vārda dienā. "Kā jau katru gadu, arī šogad pēc svētās Mises sveicām prāvestu. Vēlējām, lai Dievs viņam dod stipru veselību, spēku darbos un svētību katrai dienai. Visu labo, ko vien varam, vēlējām," pastāstīja Bēržu draudzes vecākā I.Raciborska. "Prāvests ir ļoti labestīgs, darbīgs un saprotōšs cilvēks. Ikvienā svētajā Misē mēs visi ļoti labi jūtāmies, iegūstām visai nedēļai labestīgu sajūtu un spēku, lai varētu dzīvot un godināt Dievu. Prāvests ir vienkāršs cilvēks, kurš prot runāt ar jauniem, veciem cilvēkiem un maziem bērniem. Viņš lūdz Dievu par mums visiem. Svētkos novēlējām prāvestam spēku un izturību, kalpojot draudzēs, pati vēlēju laiku, lai pietiek visam – gan strādāt un dziedāt, gan lūgt Dievu un atpūsties," atklāja draudzes pārstāvē Anna Poševa.

Izstāde saietu namā

Aplūkojami keramikas darbi

Kopš 22.janvāra Bērzpils saietu namā skatāma mākslinieces Elitas Eglītes keramikas darbu izstāde.

"Saietu namā skatāmi ļoti skaisti māla darbi – ir gan servējamie trauki, gan bļodas, sīpolu, kotlešu un cukura trauki, kafijas un tējas krūzes, ziedu vāzes u.c. Kopumā – moderni, mūsdienīgi darbi. Tie, kuri jau apmeklējuši saietu namu, ir atzinuši, ka trauki tiešām ir skaisti un ka vēlas iegādāties kaut ko no izstādē redzamajiem darbiem," atklāj Bērzpils saietu nama vadītāja Iveta Raciborska, piebilstot, ka pašai ļoti patik keramikas darbi, un priecājas, ka jau iepriekš ir iegādājusies vairākus traukus gan skaistumam, gan praktiskam pielietojumam. Patika uz keramiku bija kā iedvesma, lai šos darbus atvestu uz Bērzpili un parādītu arī citiem interesentiem. Ir pagastā, protams, savi keramiķi, bet šoreiz gribējies parādīt arī citu mākslinieku veikumu. Taujājot, kuri trauki izstādē uzrunā visvairāk, I.Raciborska saka: "Visi darbi ir krāšņi. Šoreiz man īpaši iepatīkās podiņi ar vāciņiem, ko izmantot, piemēram, kotlešu uzglabāšanai, un sīpolu trauki, jo tos ikdienā var nolikt virtuvē un redzēt tiem pielietojumu. Prieks, ka mākslinieces keramika nav tikai dekoratīva, bet arī saimniecībā pielietojama."

Foto - no personīgā arhīva

Izstādē skatāmie darbi. Katrs keramikas trauks – šķīvis, krūze, bļoda, vāze u.c. – ir kā patstāvīgs mākslas darbs, bet, kopā salikti, veido izteiksmīgu trauku grupu. Mākslinieci Elītai Eglītei, kā liecina darbi, patik funkcionālā keramika – katram darbam var atrast pielietojumu.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Bijušajai balvenietei ambiciozs mērķis

Ceļā pretī kļūšanai par piloti

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Lai skaidras debesis! Saina Plociņa (attēlos), kura pēc pilota prasmju apgūšanas savā pieredzē solīja padalīties arī ar laikraksta "Vaduguns" lasītājiem, UL helikoptera licenci iegūs pieredzējušā instruktora Guntara Lapiņa vadībā. "Lepojamies ar katru jauno kursantu. Ikvienam no viņiem novēlam skaidras debesis un patiesi izbaudīt apmācības procesu!" vēl pilotu skolas komanda.

"Grūti aprakstīt, ar kādu sajūsmu dalos savā lielajā dzīves notikumā. Gaidu uzmundrinājumus un laba vēlējumus, jo mērķis ambiciozs – klūt par pirmo sievieti ne tikai Latvijā, bet arī visā Baltijā, kura iegūs UL helikoptera licenci. Izturību man!" ar šādiem vārdiem sociālajā tīklā "Facebook" pagājušajā nedēļā savus sekotājus patīkami pārsteidza bijusī balveniete SAILA PLOCIŅA, tādējādi vēlreiz apliecinot, ka dzīvē nav tāda sapņa, kuru nevar piepildīt!

Liela sapņotāja, kura patiesi tic!

Divu bērnu māmiņa, kura šobrīd ar ģimeni dzīvo Rīgā, bet savulaik absolvojē Balvu Amatniecības vidusskolu, apmācības kursu uzsākusi UL helikopteru skolā "Amber Coast Helicopters", kas ir pirmā šāda veida skola Latvijā. Šī skola arī pirmo reizi uzņēmusi kursantu sievieti! Bet jautāsiet, kas tad īsti ir UL helikopters? Pilotu skolas pārstāvji skaidro, ka nosaukums 'UL helikopters' jeb 'Ultralight helicopter' attiecas

uz ļoti viegliem lidaparātiem, kuru tukšais svars ir tikai 280 kilogrami, bet pacelšanās svars nedrīkst pārsniegt 480 kg. Par spīti mazajam svaram šiem helikopteriem ir ne tikai 130 zirgspēku jauda, bet tie ir arī īpaši projektēti, lai nodrošinātu helikoptera minimālu masu, vienkāršu konstrukciju un efektīvu darbību, tādējādi atvieglojot pilotēšanu un samazinot izmaksas. "Un vai zināji, ka UL helikopters sver septiņas reizes mazāk nekā pieaudzis žirafu tēviņš?" jautā pilotu skolas pārstāvji.

Tikmēr pati Saina uzsver: "Ja taisnība, ka tādas lielas laimes nemaz nav, tad laikus jāiemācās klūt par sajūtu kolekcionāriem. Esmu liela sapņotāja un pārliecīnāta, ka pie cilvēkiem, kuri patiesi tic, sapņi ielien pa vismazākajām šķirbīnām! Lepojos arī būt latviete un latgaliete, un ar plašu smaidu un skaļu "URĀ-ā-ā!" saucienu būtu ļoti priecīga, ja kaut nedaudz varētu palepoties arī visas Baltijas mērogā. UL helikoptera pilota licences iegūšana varētu būt sirsniņš stāsts maniem mazbērniem un apliecinājums, ka Latvija visos laikos varējusi

un turpinās varēt, ja nebūsim kautrīgi un nelaidīsim citus rindā pa priekšu. Jāuzmundrina sevi, kaimiņi un mājinieki, jo otra vietā darīt neko nevajag. Pietiek ar labu vārdu īstajā brīdi!" nešaubās Saina un piepildīt savus sapņus mudina arī ikvienu citu.

Ultralight helikopteru vēstnesis – Šahs!

Jāpiebilst, ka Ultralight helikopteru vēstnesis Latvijā ir 1990. gadu karstgalvīgākais autosportists HARALDS ŠAGBAZJANS, kurš tautā zināms arī kā Šahs! Sarunā ar laikraksta "Vaduguns" žurnālistu viņš uzsvēra, – lai lidotu, vajag azartu, drosmi, zināšanas un atbildibū. "Tas viss Sailai piemīt! Lidošana ir kā tabletēte, ko vēlos kursantiem iedot, lai viņi neaizmirst, ka dzīvē jāturpina dzīvot kaismīgi – neatkarīgi no jaunajām lomām, vecuma vai apstākļiem. Man patīk būt pirmajam, un tikpat azartiski palīdzītu būt pirmajiem arī citiem!" allaž enerģisks H.Šagbazjans.

Dienestā iesauks obligātā kārtā

Šodien izlozēs topošos armijniekus

Vai arī no Balvu novada?

Aizsardzības ministrija informē, ka šodien pulksten 10 pirmo reizi notiks 18 – 19 gadus jaunu Latvijas pilsoņu (vīriešu) atlase vienpadsmit mēnešus ilgajam valsts aizsardzības dienestam pēc nejaušības principa. Ja šim procesam vēlies sekot līdzi, tiešraide būs vērojama gan Aizsardzības ministrijas "Facebook" profilā un "Youtube" kanālā "Latvijas armija", gan arī klātienē Aizsardzības ministrijā Rīgā.

nistru kabineta noteikumiem tiks veikta atlase pēc nejaušības principa, kad ar speciālu gadījumsaitļu ģenerēšanas programmu atlasīs 300 iesaucamatos. Atlasītās personas saņems pavēstes par veselības pārbaužu kārtošanu, uz kurām būs jāierodas Nacionālo bruņoto spēku Medicīnas centrā Rīgā. Pēc veselības pārbaužu veikšanas dienestā iesauks 150 personas.

Kāda ir atlases kārtība?

Iesaucamatos atlasei pēc nejaušības principa reģistrē pa administratīvajām teritorijām, katram pilsonim piešķirot kārtas numuru. Atlases procesa uzraudzībā izveidota komisija, kuras sastāvā iecelti Aizsardzības ministrijas departamentu pārstāvji (izņemot Valsts aizsardzības dienesta un Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju departamentus) un kuri vērtēs procesa gaitu un tā likumību. Atlases rezultāti būs zināmi jau šajā pašā dienā, kurus atspoguļos anonimizēti – ar iesaucamo kārtas numuriem. Divu nedēļu laikā pēc atlases dienestam atlasi tie jaunieši uz savu e-adresi vai deklarēto dzīvesvietas adresi saņems pavēstes par ierašanos uz veselības pārbaudi, kurās būs norādīts datums un laiks. Saņemot pavēsti, jauniešiem piecu darba dienu laikā tieš-

saistē vai rokrakstā jāaizpilda un jāiesniedz anketa, par ko būs norādes pavēstē. Pēc veselības pārbaudes veikšanas ārstu komisija sniegs atzinumu par derīgumu dienestam un tiks pieņemts lēmums par iesaukšanu dienestā, kas tiks nosūtīts uz e-adresi vai deklarēto dzīvesvietas adresi ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms faktiskā dienesta sākuma 19.jūlijā. Savukārt atlasītie jaunieši, kurus dažādu iemeslu dēļ tomēr neiesauks jūlijā iesaukumā, saņems lēmumus par neiesaukšanu vai dienesta atlikšanu.

Pieņemto lēmumu par iesaukšanu dienestā var apstrīdēt iesaukšanas kontroles komisijai un pārsūdzēt administratīvajā tiesā. Pilsonis var arī iesniegt pieteikumu alternatīvā dienesta pildīšanai. Pieteikumu izvērtēs un lēmumu par iesaukšanu alternatīvajā dienestā pieņems iesaukšanas kontroles komisija.

Informē ugunsdzēsēji

Deg atkritumi

18.janvāri pulksten 00.53 saņemts izsaukums uz Pils ielu Viljakā, kur atklātā teritorijā dega atkritumi 1 m² platībā. Pulksten 1.19 degšana likvidēta.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Baltinavietis pirmajā posmā pārliecinoši uzvar

Sācies Latvijas čempionāts ziemas motokrosā

Jau šo sestdien Baltinavā notiks Latvijas čempionāta otrs posms ziemas motokrosā. Starta šāviens pirmjam braucienam tiks dots punkstiņš 9.

Tikmēr pirmais posms notika 13.janvārī uz Alūksnes ezera. Lai arī valdīja pamatīgs spēlgonis un sacensību rītā termometra stabīš noslīdēja līdz -15 grādu atzīmei, kopumā laika apstākļi bija labi un lielais aukstums nenobiedēja nedz lielos, nedz arī mazos ziemas motokrosa cienītājus. Trasē interesantas cīņas notika visās klasēs, skaistajā ziemas dienā pulcējot kopumā 108 sacensību dalībniekus no visas Latvijas. Solo klasē startēja 77 braucēji, bet kvadru klasēs par uzvaru cīnījās 31 sportists. Panākumus guva arī vienīgais pārstāvis no Balvu novada – baltinavietis VALTERS LOGINS no komandas "Camk Latgale", kurš "KAR MX2" (kross ar radzēm) klasē abos braucienos izcīnīja pārliecinošas uzvaras ar lielu pārsvaru pār sāncenšiem, rezultātā iegūstot 1.vietu un aiz sevis atstājot divus pārstāvju no motokrosa lielpilsētas Apes – "Moto-kluba Ape" sportistus Ralfu Raipalu un

Armandu Lazdiņu. Turklat mūspuses motosportists visā sacensību dienā uzrādīja ātrāko apļa laiku starp visām klasēm, tajā skaitā starp prestižākās klases "MX1" motobraucējiem, kuri trasē dodas ar jaudīgākiem motocikliem.

Jautāts par gaidāmajām sacensībām Baltinavā, Valters uzsver, ka motokrosa posma aizvadišana savās mājās noteiktī būs priekšrocība, jo trase ir ļoti labi zināma: "Iepriekšējos gados "MX1" un "MX2" klases braucēji startēja kopā, līdz ar to arī man bija lielāka konkurence, bet šogad pirmo gadu tas notiek atsevišķi. Tādēļ, lai arī braucu ar motociklu, kuram ir 250 kubikcentimetru dzinējs un kas paredzēts startam "MX2" klasē, esmu pieņēmis lēmumu, ka, iespējams, sacensības Baltinavā startētu arī lielajā "MX1" klasē, kur man konkurenci sastādītu motobraucēji ar jaudīgākiem *močiem*. Tādējādi savu līdzjutēju priekšā vienlaikus varētu aizvadīt par vēl diviem braucieniem vairāk – kopumā četriem. Jebkurā gadījumā galējo lēmumu par startu "MX1" klasē pieņemšu līdz sacensībām."

Foto – Latvijas Motospota federācija

Valters Logins. "Pats galvenais ir, lai motokrosa pasākums Baltinavā ļoti labi izdodas, jo par savu sniegumu trasē esmu pārliecināts," uzsver Valters.

Volejbols

Dāmas turnīru noslēgušas, vīri turpina cīnīties

Foto - no personīgā arhīva

Labāko trijnieku. Noslēdzies Balvu novada atklātais čempionāts volejbola sievietēm 2023./2024.gada sezona. 1.vietu izcīnīja komanda "Sestais temps" (attēlā – vidū), 2.vietu – SK "Kuorsova" (pa kreisi), 3.vietu – "Balvu Sporta skola" (pa labi), bet 4.vietā ierindojās volejbolistes no komandas "Balvu Valsts ģimnāzija". Labākās spēlētājas aizsardzībā balvu saņēma Ketrīna Sidaroviča ("Balvu Valsts ģimnāzija"), par labāko servētāju atzina Līvu Raciborsku ("Balvu Sporta skola"), labākās turnīra bloķētājas bija Loreta Zavicka (SK "Kuorsova") un Anda Katane ("Sestais temps"), bet turnīra vērtīgākās spēlētājas titulu ieguva Līva Vāvere ("Sestais temps").

Jāpiebilst, ka turpinās arī Balvu novada atklātais čempionāts volejbola vīriešiem un Balvu novada atklātais čempionāts telpu futbolā, par ko rakstīsim kādā no turpmākajiem laikraksta numuriem.

Nepalaid garām!

Nobalso par sporta laureātu!

Godinot individuālos sportistus, sporta komandas, sporta pasākumu organizatorus un ikvienu citu, kurš atbalstījis vai veicinājis sporta nozares attīstību Balvu novadā, jau šajā piekt Dienā pulksten 19 Balvu Kultūras un atpūtas centrā notiks balvu pasniegšana pasākumā "Balvu novada sporta laureāts". Savukārt nobalsot par pieteiktajiem pretendentiem vēl var tikai līdz rītdienai, tādēļ nepalaid to garām un atbalsti sporta nozares pārstāvi, kurš to pelnījis visvairāk!

Pasākumā balvas pasniegs divpadsmit nominācijās, kurām nominēti sekojoši pretendenti:

"Par mūža ieguldījumu sportā": Ēvalds Vancāns, Ulrihs Pozņaks, Valdis Sērmūķšs, Ēriks Apšenieks, Augusts Voika, Ludmila Trofimova;

"Gada sporta skolotājs": Valters Dulevskis, Iveta Kacēna, Sarmīte Keisele, Līga Langovska, Anna Circene, Žanna Ivanova, Agrita Anča, Jānis Dokāns, Jānis Zakarīts, Gatis Stepanovs, Iluta Balule;

"Gada sporta treneris": Ingus Zaharāns, Jānis Zakarīts, Kaspars Usāns, Jurģis Vilciņš, Varis Sārtaputnis, Inta Ozola, Silva Dambe, Ervīns Veļķers, Līga Langovska, Romualds Kokorevičs, Jānis Dokāns, Ainārs Dokāns;

"Gada sportists": Jānis Dokāns, Ainārs Dokāns, Mārtiņš Jansons, Ints Indriķis Circens, Sergejs Šnēgovs, Sergejs Arbuzovs, Raits Markus, Lotārs Aleksejevs;

"Gada sportiste": Evelīna Stepanova, Samanta Sproģe, Diāna Gergenredere, Jūlija Antonova, Zane Buculāne, Ieva Leīšavniece, Inta Ozola, Gunīta Šakina, Evelīna Krakope;

"Gada sportists – veterāns": Gatis Stepanovs, Ēriks Apšenieks, Imants Kairišs, Jānis Dokāns, Sergejs Arbuzovs, Andris Spridzāns, Sergejs Šnēgovs, Jānis Circans, Raimonds Celmiņš;

"Gada sportiste – veterāne": Žanna Ivanova, Iveta Kacēna, Sarmīte Keisele, Inta Ozola, Linda Tokareva-Kušnere, Dace Spridzāne;

"Paraugs sportā": Jānis Rakstiņš, Jānis Dokāns, Stepanovu ģimene (Gatis, Evelīna, Ieva), Sergejs Arbuzovs, Evelīna Krakope;

"Gada sporta pasākums": nakts turnīrs pludmales volejbolā "Balvi Open", skrējiena "Balkanu apli", "Sporto preti valsts svētkiem", Balvu novada čempionāts futbolā, skrējiena apkārt Balvu ezeram, Balvu novada čempionāts telpu futbolā, Balvu novada čempionāts zemledus makšķerēšanā, orientēšanās sacensības "Latgale Open", Balvu novada čempionāts pludmales volejbolā, autoorientēšanās pasākums "Prieka tūre";

"Gada sporta komanda": "Nūjot Prieks", Mamanet "Balvu Vilcenēs", futbola klubs "Balvi", volejbola klubs "NDK/Balvi", futbolisti (2008. - 2009. gadā dzimušie), Balvu novada komanda svarbumbu celšanā, volejbola komanda "50+", Balvu pauerliftinga komanda;

"Sportiskākais Balvu novada pagasts": Rugāju pagasts, Viķsnas pagasts, Balvu pagasts, Lazdukalna pagasts, Vectilžas pagasts, Bērzpils pagasts, Baltinavas pagasts, Šķilbēnu pagasts;

"Gada mecenāts sportā": Circeņu ģimene Mednevā, Aivars Avotīņš, "Arhi- prof" (Ritvars Pužulis), "5V" (Juris Verjanovs), "Wolf Gym Balvi" (Jānis Bisters).

Par pretendentiem katrā nominācijā var nobalsot Balvu novada pašvaldības interneta mājaslapā www.balvi.lv!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Der zināt

Mazā ziemas enciklopēdija par klepu un tā ārstēšanu

Klepus ir īsts daudzveidis, turklāt šis simptoms var būt pazīme lielam slimību kopumam. Tāpēc klepus ārstēšana ir sarežģita, un ar pašārstešanos jāuzmanās – ne velti speciālisti stingri piesaka: "Ja klepus nepāriet, steigšus pie ārsta!"

Saukstēšanās vīrusi un gripa var izraisīt atklepojošu (mitru) vai sausu jeb neproduktīvu klepu, kas neizvada krēpas no elpcējiem. Klepu var izraisīt arī gastroezofageālā refluksa (GERS) jeb atviļņa slimība, Covid-19 un astma, kā arī smēķēšana, hroniska obstruktīva plaušu slimība (HOPS) un tuberkuloze. Rejošu klepu izraisa krups (laringotraheitis). Iemeslu ir daudz, taču parasti vairums cilvēku uzreiz neskrien pie ārsta, bet vēršas pēc padoma tūvējā aptiekā. "Ja klepus ir sauss, skrapējošs, kairinošs un bez krēpām, ieteicams lietot līdzekļus, kas palīdzēs klepot retāk, nomācot klepus refleksu, mazinot izraisīto diskomfortu," stāsta farmaceite JUTA NAMSONE un paskaidro, ka parasti cilvēka elpcēlos ir nedaudz gļotu, tas ir normāli un veselīgi, jo tās mitrina elpcēlus un aizsargā pret mikrobiem. Taču, kad elpcēlos nonāk mikrobi un kaitīgās baktērijas, organismā sāk izstrādāt papildu izdalījumus, lai infekcijas izraisītājus savāktu un izvadītu no organizma. Imūnsistēmas šūnas pievienojas cīņai, padarot krēpas īpaši biezas un lipīgas. Šīs biezas glotas var izraisīt berzi, sasprūst un veicina elpcēlu pietūkumu, kas savukārt, lai tiktu pie gaisa, liek elpcēliem strādāt ar milzu slodzi, provocē klepošanu, vienlaikus ražojot vēl vairāk krēpu. Atkrēpošanas līdzekļi šādos gadījumos būs labs risinājums.

"Lai sekmētu maksimālu drošību un efektivitāti, pretklepus līdzekļus jālieto, kā ir norādījis ārsts, jo aktīvās vielas var dublēties, ja līdzeklu klepus zālēm tiek lietoti arī citi saukstēšanās simptomus mazinoši līdzekļi. Turklāt ir svarīgi apzināties iespējamās blakusparādības, zāļu mijiedarbību un kontrindikācijas," uzsver farmaceite.

Pirms jebkāda bezrecepšu medikamenta lietošanas ir svarīgi nemt vērā šādus drošības ieteikumus:

- jautāt savam ārstam vai farmaceitam par zāļu mijiedarbību un noskaidrot, vai zāles nevar pasliktināt kopējo veselības stāvokli;
- uzmanīgi izlasīt zāļu lietošanas instrukciju;
- izvairīties no sastāvdaļu dublēšanas, ja līdzekus lieto arī citas zāles;
- ievērot piesardzību, vadot transportlīdzekli vai strādājot ar tehniku.

Ko satur medikamenti sausa klepus gadījumam un kā tie darbojas

Sausa klepus gadījumā piemēroti būs iekšķīgi lietojami līdzekļi sīrupa, tablešu vai kapsulu formā, kas pieejami gan kā bezrecepšu, gan kā recepšu medikamenti. Šāda klepus gadījumā plaša izvēle ir arī no augu izcelmes preparātiem.

"Var palīdzēt kodeīns, dekstrometorfāns, glaucīns un butamirāts, kas nomāc klepu. Tā kā šie preparāti ieteikmē centrālo nervu sistēmu un mēdz izraisīt vājumu, reiboni un miegainību, īpaši uzmanīgiem jābūt tiem, kuri vada transportlīdzekli. Šos medikamentus nedrīkst lietot bronhiālas astmas un astmatiskā klepus gadījumā. Lielākoties zāļu aktīvā viela pieejama kombinācijās ar citiem līdzekļiem. Jāņem gan vērā, ka kombinētiem medikamentiem piemīt lielāks blakusparādību risks un to sastāvā bieži vien ir pat divi pretklepus līdzekļi, piemēram, dekstrometorfāns un hlorfenamīns (antihistamīns). Kombinētajos preparātos mēdz iekļaut arī vielas ar pretdrudžu, pretiekaisuma iedarbību," skaidro farmaceite un papildina, ka pirms bezrecepšu medikamentu iegādāšanās ir svarīgi izrunāt ar farmaceitu par simptomu kopumu, lai saprastu, vai tie atbilst konkrētā medikamenta indikācijām un vai nav risku, ka zāles izraisīs nevēlamas blaknes. "Sausa klepus gadījumā noder daudzkomponentu preparāti, kas bloķē klepus refleksu un šķidrīnu krēpas, veicinot to izdalīšanos. Piemēram, glaucīna hidrobromīda un efedrina kombinācija (recepšu medikaments!), butamirāta dihidrogenocitrāta un gvaifenezīna kombinācija tablešu formā, priežu mizu ekstrakts ar 3 mg kodeīna fosfātu. Šie preparāti jālieto loti piesardzīgi, lai nekavētu šķidrināto krēpu atklepošanu. Tomēr jāņem vērā, – ja attīstās produktīvs jeb mitrs klepus ar pastiprinātu krēpu veidošanos, terapija ir jāmaina, izvairoties no sekrēta uzkrāšanās elpcēlos."

Kādas vielas satur atkrēpošanas zāles un kā tās lietot

Aktīvās vielas produktīva klepus gadījumā ir acetilcisteīns,

ambroksols, karbocisteīns, bromheksīns. Šie līdzekļi ir iedarbīgi, ja tiek lietoti regulāri, nepārsniedzot diennakts devu. Gados vecākiem, gulošiem un novājinātiem cilvēkiem zāles jālieto piesardzīgi.

Lietojot atkrēpošanas līdzekļus, pirmajās divās, trīs dienās var pastiprināties klepus, kas liecina, ka ārstēšana ir efektīva. Šos medikamentus nevajadzētu lietot tieši pirms gulētiešanas, jaievēro vismaz triju stundu intervāls.

Produktīvu klepu nedrīkst ārstēt ar klepus nomācējiem, jo tie neļauj izdalīties krēpām, līdz ar to var pieaugt plaušu infekcijas iespējamība. Perorālie jeb iekšķīgi lietojamie atkrēpošanas līdzekļi mēdz būt dažādās formās – kā sīrupi, apvalkotās tabletes vai putojošās tabletes, tā arī pagatavojamu pulveru veidā. "Tos lietojot, jāuzdzēr pilnu glāzi ūdens. Nekas, ka sīrups ir šķidrs! Papildu šķidrumus palīdz atjaunoties elpcēļu glotādās funkcijām, kā arī pasargā no gremošanas traucējumiem. Labākais atkrēpošanas līdzeklis ir ūdens, jo tas šķidrina krēpas un mitrina elpcēļus. Šķidrais atkrēpošanas līdzeklis ir kārtīgi jāsakrata un precīzai dozēšanai jālieto tikai, izmantojot mērtrauku," norāda farmaceite.

Atkrēpošanas līdzekļa deva un lietošanas biežums ir atkarīgs no vecuma un veselības stāvokļa, tāpēc ir svarīgi ievērot ārsta norādījumus. Lai iegūtu labākos rezultātus, tas jālieto regulāri un tik ilgi, cik ir norādīts.

Drošai zāļu lietošanai

Nedaliet tabletēs, ja vien to nav norādījis ārsts vai farmaceīts.

Nesasmalciniet, nekošķājet tabletēs.

Organismu uzturiet hidratētu, dzerot daudz ūdens.

Konsultējieties ar ārstu, ja klepus ilgst vairāk nekā septiņas dienas.

Pastāstiet ārstam, ja klepu pavada izsitumi, drudzis vai smagas, pastāvīgas galvassāpes.

Pirms zāļu lietošanas noteikti jākonsultējas ar ārstu, ja ir kādas hroniskas slimības, alergiskas reakcijas, ja lietojat antibakteriālus, diurētiskus, centrālās nervu sistēmas nomācošus un citus medikamentus.

Grūtniecēm un māmiņām zīdišanas periodā klepus gadījumā ieteicami augu valsts līdzekļi.

Bērniem līdz diviem gadiem nav ieteicami pretklepus preparāti. Atkrēpošanas gadījumā labāk izvēlēties ambroksolu vai bromheksīnu, bet augu valsts līdzekļi ir atļauti jebkura klepus gadījumā. Bērniem nav rekomendēti kombinētie pretsaukstēšanās preparāti.

Medikamentus klepus nomākšanai un atkrēpošanai ieteicams lietot pēc ēšanas, lai izvairītos no gremošanas trakta traucējumiem. Ja ir atviļņa slimība, jāizvairās lietot gvaifeinezīnu, jo tas var klepu pastiprināt.

Klepus gadījumā nav ieteicams lietot dažādus sildošos plāksterus vai veikt krūškurvja sildīšanu, jo tas var pastiprināt iekaisumu, attīstot komplikācijas.

Vai un kā darbojas klepus sīrupi?

Reti kurš zāļu skapītis ir nokomplektēts bez vecā labā klepus sīrupa ar ogu vai augļu garšu, vai arī tas tiek iegādāts vismaz saukstēšanās un gripas sezona. Bet – vai sīrups vispār darbojas un vai tas derēs konkrētajam klepus gadījumam? Teorētiski paredzēts, ka dažādas sastāvdaļas bezrecepšu klepus sīrupos darbojas šādi:

pretklepus medikamenti, piemēram, dekstrometorfāns vai kodeīns, bloķē klepus refleksu;

atkrēpojošie līdzekļi atšķaida glotas, lai atvieglotu klepu;

dekongestanti samazina augšējo elpcēļu pietūkumu;

antihistamīni novērš alergījas simptomus, piemēram, aizliktu degunu un šķaudīšanu.

Lai gan šim sastāvdajām vajadzētu darboties, praksē tās ne vienmēr strādā ideāli. Arī pētījumu par klepus sīrupiem nav daudz, turklāt tājtos nav gūti pārliecinoši pierādījumi, ka bezrecepšu zāles spēj pilnībā uzveikt klepu. Dažos gadījumos novērotie uzlabojumi nav bijuši daudz pārāki par placebo. "Kādā 2020.gada pārskatā tika atklāts, ka klepus sīrups tomēr mēdz paveikt savu darbu. Taču, iespējams, tos lietojot, pacienti garšu saista ar atvieglojumu, un, sākot justies labāk, tas ir kā daļa no organismā dabiskajiem dziedināšanas procesiem. Tāpēc joprojām spēkā ieteikums par došanos pie ārsta, ja klepus nerimstas ilgāk par nedēļu," saka farmaceite.

Klepus sīrupu, konsultējoties ar farmaceitu, var lietot kopā ar citiem līdzekļiem. Tie spēj dot nomierinošu efektu, un parasti klepus sīrupiem ir kāds papildu efeks – tie var padarīt miegainu un palīdzēt iemigt, kas ir svarīgi atvesejošanās

posmā. Juta Namstone brīdina nelietot zāles vairāk nekā norādīts, jo dažām sastāvdaļām, īpaši dekstrometorfānam lielās devās, var būt nomācoša (vai pat halucinogēna) iedarbība un tas var radīt pieradumu.

Augu izcelmes preparāti

Augu valsts līdzekļi pieejami sūkājamo ledeņu, pastilu, sīrupa, tablešu, kapsulu formā. Ir arī zāļu tējas, ko ieteicams iegādāties tieši aptiekās, jo tad ir droši zināms, kur audzēti augi, kad un kā tie ievākti un kaltēti, turklāt uz iepakojuma būs norādīts pareizais tējas pagatavošanas veids un devas.

Sausa klepus gadījumā ieteicams lietot:

salviju, kas var palīdzēt ne tikai klepum, bet arī sāpoša kakla gadījumā. Tai piemīt pretiekaisuma, antiseptiskas un savelkošas īpašības;

ceļteku (šaurlapu), kā sastāvā esošā tonizējošā rūgtvielas un kramskābe var nodrošināt labu efektu cīņā pret klepu;

anīsu, kam piemīt dezinficēšanas, pretdrudža īpašības un kas mazina nepatīkamas sajūtas kaklā;

Islandes ķērpi, kas mazina kņudināšanu kaklā un kam piemīt nomierinošas un apkāļojšas īpašības.

Mitra klepus gadījumā noder:

efejas lapas. Pētījumi liecina, ka efejas lapu preparātus var droši lietot klepus gadījumos, jo tai piemīt savelkošas un pretiekaisuma īpašības;

timiāns, kas mīkstina un veicina krēpu atdalīšanos. Kombinācijā ar primulas ekstraktu var efektīvi veicināt atkrēpošanos biezu glotu gadījumā;

eikalipts, kam piemīt pretvīrus, antibakteriālas īpašības.

Pret klepu var izmēģināt šos panēmienus:

dzert daudz šķidruma;

mitrināt gaisu ar gaisa mitrinātāju, veikt tvaika inhalācijas, kas var palīdzēt atbrīvoties no krēpām un atklepoties;

bieži vēdināt telpas un, ja pāssajūta ļauj, doties ārā pastaigā;

pārtraukt smēķēšanu;

pasūkāt dražejas, ledenes vai pastilas, lai mazinātu rīkles kairinājumu;

mēģināt lietot medu (ja tas neizraisa alerģiju). Dažkārt tas darbojas tikpat labi kā klepus sīrupi ar anihistamīnu. Lai gan medus nevar izārstēt klepu, tas var to nomierināt. Medus labi darbojas arī siltajos dzērienos. Zāļu tēja ar medu derēs bērniem, taču tikai ne zīdaina vecumā;

veikt elpošanas vingrinājumus. Vieglā krūškurvja masāža var palīdzēt attīrīt bronhus no krēpām un veicināt drīzāku atveseļošanos.

Kā pagatavot klepus zāles mājās

Silts dzēriens pret klepu var palīdzēt remdēt iekaisušu kaklu, liekot vairāk izstrādāt siekalas un tādējādi mitrinot elpcēļus. Lūk, recepte, kas var noderēt par pamatu mājas gatavotam pretklepus līdzeklim!

¼ glāze svaigi spiestas apelsīnu sulas

1 ēdamkarote svaigi spiestas citronu sulas

2 ēdamkarotes ūdens

2 ēdamkarotes medus

½ tējkaroje maltu krustnagliņu

½ tējkaroje malta ingvera

viena vidēji liela apelsīna miziņa

Sastāvdaļas liek traukā un vārā uz lēnas uguns 20 minūtes.

Izkāš un turpina vārīt līdz sīrupa konsistenci. Lieto, kad jānomierina klepus, pievienojot pa karotei siltai tējai vai ūdenim. Paredzot, ka visu neizlietos, sīrupu var sasaldēt un uzglabāt saldētavā, tomēr ne ilgstoti.

Apsveikumi

Šie gadi – vērtība, kas Tev ir dota,
To vajag novērtēt, jo tas Tavs mūžs,
Un Tavā mūžā skaistākā no rotām
Ir sirsniņa, kas Tavā sirdi mit. (S.Zviedre)

Sirsniņi sveicam **Nadeždu Loginu** skaistajā dzīves jubilejā!
Lai laimes daudz, lai bēdas steidzas garām un sirds ik bridi
prieku atrast māk.

lesalnieki

Stājiet gadi un beidziet reiz skriet,
Vai jūs nevarat lēnītēm iet?

Sveicam **Genādiju Vīksniņu** skaistajā dzīves jubilejā!

Lai turas veselība un sirdi silda tuvinieku rūpes, kopīgās
atmiņas un laba vēlējumi!

Radiņi no Ādažiem, Kadagas, "Pērkoniem" un Ogres

Piedāvā darbu

Gulbenes novada pašvaldība (reg. Nr. 90009116327)
aicina piedalīties atklātā konkursā uz Gulbenes novada
bāriņtiesas (reg. Nr. 40900015766) priekšsēdētāja (profesijas
klasifikatora kods 1344 05) amatu uz noteiktu laiku.

Gulbenes novada pašvaldība piedāvā:

- Pilnas slodzes darbu uz noteiktu laiku.
- Sociālās garantijas.
- Motivējošu bonusu sistēmu atbilstoši sasniegtajiem darba rezultātiem.
- Veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu.
- Iespēju strādāt draudzīgā un uz attīstību vērstā kolektīvā.
- Radošu, interesantu un atbildīgu darbu ar iespēju pilnveidot savu profesionālo pieredzi.
- Stabilu atalgojumu ar mēnešalgu, sākot no **EUR 1751** (7.saimē, VI līmenis, 12.mēnešalgu grupa, 2.kategorija) līdz **EUR 1936** (7.saimē, VI līmenis, 12.mēnešalgu grupa, 3.kategorija) pirms nodokļu nomaksas.

Ar atklāta konkursa nolikumu uz Gulbenes novada bāriņtiesas priekšsēdētāja amatu un Gulbenes novada bāriņtiesas nolikumu var iepazīties Gulbenes novada pašvaldības mājaslapā www.gulbene.lv.

Amata pretendentiem pieteikumam nepieciešamie dokumenti jāiesniedz līdz **2024.gada 26.janvāra plkst. 16.00**.

Pārdod

Skaldīta malka. Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausa. Tālr. 25543700.

Pārdod skalditu malku, ir sausa. Tālr. 26550272.

Pārdod skalditu malku. Tālr. 28700211.

Pārdod kviešus, ruzus. Tālr. 28772537.

Pārdod 2 ha zemi Balvos. Tālr. 26324525.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 26329184.

Pārdod sienas, salmu, skābsienas rullus. Lopbarībai: puscukurbetes, kartupeļus, burkānus, graudus. Ar piegādi. Tālr. 25442582.

Pārdod malku. Tālr. 29332209.

Pērk

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTEJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparspartrade.lv

Z.s "Strautiņi"
mājlopus.
Samaksa tūlīteja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Pērk visa veida kokmateriālus ceļā malā. Samaksa krautuvē. Kokvedēja pakalpojumi. Tālr. 26699291.

Pērk mežu, lauksaimniecības zemi. Tālr. 29386009.

Dažādi

Zāģē un skalda malku.
Tālr. 23205101.

Vēlas ierīt garāžu.
Tālr. 26484448.

Pie Balvu Kultūras un atpūtas centra atrasts krustīš saitītē. Interesēties redakcijā.

Iepazīšanās

Slaida auguma, neatkarīgs virietis (63,170) iepazīsies ar sirsniņu, jaukas dabas sievieti nopietnām attiecībām.

Tālr. 28255630.

2024.gada 7.janvāri astoņdesmit sestajā mūžā gadā Dieva mierā aizgāja ārsts - neurologs, Rēzeknes Goda pilsonis **PĒTERIS AKULS**. "Es centos darit labu visiem, cik bija manus spēkos," – tie bija vieni no viņa pēdējiem atvadu vārdiem. Viņš milēja savu ģimeni un visus cilvēkus kopumā.

Mēs sirsniņi pateicamies draugiem un radīiem, kuri piedalījās 13.janvāri plkst. 10.30 viņa atvadu Misē Rēzeknes Sāpju Dievmātes baznīcā un izvadišanas ceremonijā Bēržu kapsētā, kur Pēteris, priesteru Daiņa Kaša, Olģerta Misjūna un ērgelnieces Lāmas Zundas pavadīti, tika guldiis Balvu novada Bēržu draudzes kapsētā.

Kā arī pateicamies Balvu novada Bērzpils pagastam, Ādolfam Sergevičam un Guntim Kubakam par teicamu ceļu sakārtošanu uz aizgājēja mūža mājām. Paldies firmai "Dana" par nevainojamu apbedišanas servisu un Olivijas kundzes komandai par garšīgiem ēdiem un bagātīgi klāto galdu Bērzpils saietu namā.

DZILĀS SĒRĀS UN PATEICĪBĀ – SIEVA, MEITA, MAZBĒRNI UN MAZMAZBĒRNI

Līdzjūtības

Tev skumjās degšu svecīti,
Par tevi palūgšu,
Lai gaismas netrūkst dvēselei,
No sirds tev vēlēšu.

Līdzjūtība un mierinājuma vārdi tuviniekiem, atvadoties no mīlās

SVETLANAS SILINAS

(1960.g. – 2024.g.).

Janīnas ģimene

Kaut varētu šo smilšu sauju nemest,
Bet to vairs nevar, maijs bez tevis
plauks.
Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst,
Nem siltus vārds aukstā celā līdz.
Izsakām līdzjūtību **viram Viktoram**,
meitām **Nadeždai** un **Jekaterinai**,
mazbērniem, milo sievu, māmiņu
SVETLANU SILINU mūžības celā
pavadot.

Ezera 26.mājas 2.ieejas kaimiņi un
Terēze

Tavai piemiņai, māt, es plauceju
vārdus –
Tos mīlos, bet nepateiktos, sevi
glabātos.
Tavai piemiņai, māt, pie katra vārda
Tev likšu savu mīlestību klāt.
Kad noslēdzies **MĀMULĀS** mūža
cēliens un viņas dvēselēt dodas
debesis, patiesi atbalsta vārdi
Jekaterinai Mālijai ar ģimeni.
Darba meitenes

Raud baltās sveces.
Skumji raud un ilgi,
Bet tie, kas aizgājuši,
Nekad vairs neatnāks.
Lai klusa un patiesa līdzjūtība
palīdz pārvārēt sāpu smagumu
Nadeždai un Jekaterinai,
tuviniekiem, pavadot **MĀMIŅU**
mūžības celā.
Tatjana Vasilejeva

Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds,
Un liekas, ka ikvienā zvaigzne
Vēl tavas acis preti mīrīz.
Skumju brīdi esam kopā ar
Jekaterinu Māliju un viņas
ķīmeni, pavadot māmiņu,
sievāsmāti, vecmāmiņu
SVETLANU SILINU mūžības celā.
Dārza 10.mājas iedzīvotāji

Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliši iztečēti;
Lai nu mīlā Zemes māte
Pārkāj savu segenīti.

Izsakām visdzīļako līdzjūtību
kolēgim **Aldim Orlovskim, TĒVU**
mūžībā pavadot.

VRS Viļakas pārvaldes
amatpersonas un darbinieki, IC,
ARN, N.Pumpa

Apsnigušā kalnā apklust tēva soļi,
Aukstā lāsē asara uz vaiga salst,
Bet nevar apsnigt padarītie darbi

Un mīlestību ziema nosaldēt.
Kad atnākušo sāpi izraud sveces
un ziedos birst asaras, mūsu
vissiltākie mierinājuma un

līdzjūtības vārdu **Aldim Orlovskim**
ar ģimeni, **TĒVU** mūžībā aizvadot.

VRS VIP RIKD OVN kolektīvs

Tu aizej pa balto ziemas ceļu,
Uz mūžibul Šalc priede, egle, bērzs.
Un kādas mīlas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.

(N.Dzirkale)

Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
dod spēku un atbalstu **Aldim**
Orlovskim un pārējiem
tuviniekiem, kad **TĒTI** jāpavada
mūžībā.

VPDK "DĒKA"

Pierimst soli, klusē doma,
Neskan mīļas mātes balss.
Tikai klusa sāpe sirdi

Illi vēl pēc viņas sauks.

(E.Zālīte)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Guntai**
Raibekazei un tuviniekiem, **MĀTI**
mūžības celā pavadot.

Skolotāju mājas iedzīvotāji

Tikai tavā pavardā, māt,
Uguns tik silti degs,

Ka smiltis, pat smiltis aukstās,

Nekad viņu neapsegs.

(I.Rudene)

Lai patiesi līdzjūtības vārdi ir atbalsts
smagajā sāpju brīdi **Guntai**
Raibekazei, kad pārtrūcis mīļas

MĀMULĀS dzīvestāsts.

Imanta, Anita, Aigars

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdi pienāks klāt?

Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību un

skumjās esam kopā ar **Guntu** un

viņas ģimeni.

Nekustamā ipašuma nodalas

meitenes

Caur sniegotu rītu
Tu aizgāji klusi,
Baltās un nebaltās dienas

Mūža kamolā satīnusi.

(Ā.Eksne)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Guntai Raibekazei un
tuviniekiem, **MĀMIŅU** mūžības

celā pavadot.

Kolēgi Balvu novada administrācijā

Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmulīju,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.

Skumju brīdi esam kopā ar **Guntu**
Raibekazi, **MĀMIŅU** mūžībā
pavadot. Izsakām dziļu līdzjūtību
ģimenei un piederīgajiem.

Velta K., Valda, Virginija, Lucija,
Alevtina, Marija

Dusi saldi māmulīte,
Mūža miegs lai tev ir salds.
Auklēs tevi rasas riti,
Ziedi klās un sniedzījš balts.

Skumstam par
ANNAS KURLĀNES aiziešanu
mūžībā un izsakām visdzīļāko
līdzjūtību **meitai**, **mazmeitām**,
tuviniekiem.

Mājas "Ābelītes" kaimiņi

Noriet saule vakārā,

Sidrabīnu sījādama.

Aiziet dusēt māmulīte

Baltā smilšu kalnījā.

Kad **MAMULĪTES** dvēselīte dodas
aizsaules ceļā, lai mūsu klusa
līdzjūtība stiprina **Guntu Raibekazi**
un viņas ģimenes.